

ÇAĞDAŞ SEÇKİN AZERBAYCAN ŞİİRİ

(20. yüzyıl 90'lı yıllar)

*Azerbaycan Cumhurbaşkanı yanında
Sivil Toplum Kuruluşlarına Devlet Desteđi
Konseyinin mali desteđiyle
"Çağdaş seçkin Azerbaycan şiirinin tanıtımı" projesi
kapsamında "Türk Dünyası Info" Sivil Toplum
Kuruluşu tarafından yayımlanmıştır.*

Proje kordinatörü:

Deyanet Osmanlı

Danışman: **prof. dr. Nizami Ceferov**

Editör: **Osman Baş**

Çağdaş seçkin Azerbaycan şiiri.
"Türk Dünyası İnfö" Sivil Toplum Kuruluşu,
Bakü, 2014, 256 s.

*Kıtapta geçtiğimiz yüzyılın 90'lı yıllarında
edebiyata gelmiş tanınmış Azerbaycan
şairlerinin şiirleri yer almıştır.*

İSBN 978-9952-8176-1-4

© "Türk Dünyası İnfö"
Sivil Toplum Kuruluşu, 2014
© "Nurlan" yayınları, 2014

NİZAMİ AYDIN

1961-1991

Nizami Arifoğlu Salmanov Gence'de doğdu. 1986'da Zerdabi Azerbaycan Devlet Pedagoji Enstitüsü'nden mezun oldu. Çalışma hayatına tayinle gönderildiği Guba bölgesinin Ruk, Zıhır dağ köylerinde öğretmenlikle başladı. Edebi hayatına ise 80'li yılların ortalarında başladı. Lirik şiirleri ve edebi çevirileri Gencenin Sesi, Azerbaycan Gençleri, Ulduz, Azerbaycan gazete ve dergilerinde yayımlandı. 15 Haziran 1991'de Sirhavend çatışmasında şehit oldu. 300'den fazla şiiri ve İspanyolca'ya çevirdiği sayısız eseri şahsi arşivinde saklanmaktadır.

Ümidim dünyada...

Ümidim dünyada, kederim dünyada
arasına bir balığa,
bazen beyaz kuşa, bazen de çeşmeye
dönmek istiyor adam.

Ümidim dünyada, kederim dünyada
ölüm öncesi
bir dut ağacına
çok zor sarılıyor çocuk,
çırpınıyor, kavruluyor, dartınıyor çocuk,
sahile atılmış balık misali
yüz tutuyor bir ana denize taraf.

O mavi denizim, ana denizim,
avuta bildi mi,
açık gözleriyle koynuna giren
balık kuşları, nehir kuşları.

Ümidim dünyada, kederim dünyada,
Ölmüş bebeğini basıp bağına.
Anneler yürüyor ellerin üste,
Anneler yürüyor dillerin üste.

O ruhum bulaklar, kanım bulaklar,
kırık bir bebek kabri
çıkılmış mı yolunuz üste?...

**Bir tek gün,
bir tek an bile**

Beni hiç bir şey öldüremezdi,
diriliğimdi alnımın
kırışıklarına dökülen,
beyazlanmış saçlarım,
yüzümün kırışıklarına çizilen
gözlerimin maviliyi,
gözlerimin altındaki
en koyu karanlığa
kipriklerimden damlayan kan da.
(O kanlı ufuktan sonra
çocuk gözleri gibi
yeniden yaşlı olmalıydı gözlerim,
yeniden temizlenmeliydi).
Beni hiç bir şey öldüremezdi,
gözlerimin çiçeğindeki
ölü göz yaşı
öldürdü,
göz yaşının çiçeğinde
bir tek gün,
bir tek an bile
yaşatmadan...

HAKANI GAYIPLI
(Hakan Kayısoy)
1964

Türk Dünyasında Hakan Kayısoy gibi tanınan Hakani Gayıplı Gürcistan'da, nüfusunun yüzde yüzünü Türklerin oluşturduğu Karaçöp köyünde doğdu. Estonya Tartu Üniversitesi Filoloji ve Sosyalbilimler Fakültelerinde eğitim aldı. 1997 yılından Estonya Cumhurbaşkanının özel çevirmenidir. 1998 Tartu Üniversitesi Türk Dili Merkezi Müdürüdür. Çeşitli dönemlerde şiirleri Gürcü, Rus, Eston, Alman, Letonya dillerine ve Tatar, Kazak ve Türkiye Türkçesine tercüme edilmiştir.

Şiir kitapları:

*"Sensiz Ömrün Bir Yılı"
"40 Yaşım 40 Sözüm"
"Yine canım söz arar"*

İstanbul'a gidiyorum

Yine İstanbul'a gidiyorum
başımda sevda
sevdamin yaşı bilinmez.
aklımda
kurt görmüş kısrakların gümüş nalları...

hayallerimi süslüyorum...
yine karşılayacak beni
Beyazıt Meydanı güvercin dolu,
Vatan kokulu güzelim Üsküdar,
koskoca Anadolu
Beyoğlum – nazlı işveli
belki yine şiir okuyor mavigözlü Nazım
Aksarayın arka sokaklarında!?
yada
Rumeli hasarının üstünde oturup
"İstanbul'u dinliyor"
Orhan Veli.

... kurt görmüş kısrakların gümüş nalları
aklımda
yine İstanbul'a gidiyorum
başımda sevda...

Ceviz ağacı, sonbahar, ben ve ... şiir...

*Ben bir cevzi ağacıyım
Nazım Hikmet*

Bedenim ceviz ağacı –
meyvem halime yakışır..
Açgözlü karınca misali
sözler kanıma karışır...

Sonbaharın zifri gecesi
kıskandım şairliyimi.
Bu sihirli gecede
SÖZ emer iliyimi!

Meyvem yenmeye değer...
gölgem biraz korkulu.
Dudağım şiir söyler
gözlerim yarı uykulu.

Mahşer günü

Tanrım, tepeden tırnağa
Ağrıyorum - sozüm, biliyorum.
Mahşer Günü dergahında
ağrıyan sozüm! Biliyorum...

Ağrılarım Mahşer Günü
deşilip göz göz olacak...
Yine yardıma yetenim –
kurtarıcım, Söz olacak!

Mahşer Günü Sese dönüp
şiir desem öz ağzımla,
beni Sözüme bağışla –
kurtar beni Söz ağzından!

Bana vatan olan toprak

El değse, solup dökülen
bu ömür benim olacak!
Sarıp giden ömrüme
yenilen canım olacak!

Varıp dünyayı gezeyim,
Toprağına yüz süreyim...
Nerede ağlarsa gözüm,
O yer Vatanım olacak!

Hep boşalıp dolan – Toprak
Bizi bizden alan – Toprak
Bana Vatan olan Toprak
Ölsem, kefenim olacak!

Hürriyet

*30 Ağustos Zafer Bayramı günü
Erciyes yaylasında
Türk Kurultayında milyonlarca
TURAN sevdalıklarına*

Hürriyetin bedeli, kardeşim, çok ağırdır
Düşün Vatan uğruna can veren şehitleri.
Erlerin feryadını duymayanlar sağırdır,
Bilmez kimler vermiştir bize bu hür günleri.

Bu mukaddes amaçta sakın olma gönülsüz –
Bu Yol kişiden ya kan, yada şehit can ister!
Bu Yola çıktın ise geri dönmen imkansız,
Çünkü senin evladın senden hür Vatan ister!

Yürü dilinde tekbir, dönüp bakma arkana!
Bu Yolda çekinmeden sen kanını et helal!
Ne Mutlusun toprağın al kanınla boyana,
Yeter ki başın üste dalgalansın Üç Hilal!

Bakıyorum yurt yerine

Kapanmış tüm köprü, geçit
İşit beni, dedem, işit!
Yurt yerinde uluyan it,
Uluma, göçüm üşüyor!

Bu göçümün derdi derin,
Dur bir, dedem, dur bir görüm...
... Dertten böyüyor gözlerim,
gözümde ölçüm üşüyor!

İnliyorum ud yerine,
Uluyorum kurt yerine.
Bakıyorum yurt yerine,
Üşüyor, içim üşüyor!

Sonbahar

bu da sonbahar
yine
yenik düşecek yeşilim yapraklar
ekim ayazlarına.
(temmuz güneşinin sıcaklığı
terketmekte canımı)
içimde duygularım sararır...

canımı koymaya yerim yok, babam
sanki göğsüm altta bir güz var gibi.

... ömrümden mevsim geçiyor
bozkırdan rüzgar gibi...

Geçtiğimiz yılın son gecesi

karşımda bir fincan kahve,
ağız açılmamış
dostumu bekleyen bir şarap şişesi,
soluk soluğa bekleyen
geçenyılın son gecesi,
cevapsız sorular aklımda
ve içimde yılışık bir kuşku...

hüzün cirit atıyor gözlerimde!
bir de
aysız, yıldızsız zifri bir gece
gökyüzünde...

bu karanlık gecenin sabahında
daha bir zorluk
etrafımda
fısıltılar
sesler
nefesler...
uzak bir memlekette helalim beni sesler...

hasretimin omzuna başımı yasladım –
anladım,
bu hasret içimi oymuş, anladım!...

Yağmurlu havalarda

*Beni bu güzel havalar mahvetti...
Orhan Veli*

yağmurlu havalarda
penceremi açtım sokağa
kalbimi dertlerime
gözlerimi yağmura...
sıkıldım!
vücudum sığınmak istedi
bir kucağa.

yağmurlu havalarda tanıdım dostlarımı
tanıdım
sevdim
vuruldum
gördüm kardeşim üstünden çıkarıp
omzuma atıyor kürkünü...
(baş alıp da gidelim, dedim, gardeş,
gidelim bu dünyadan)
yağmurlu havalarda okudum
en hüzünlü türkümü...

yağmurlu havalarda
bağrıma bastım goca çınarı,
yüzümü sürtdüm yaprağına –
ıslattı
üşütdü –
okşadı beni...
gördüm helalim beni bekliyor
boynu bükük elleri koynunda.

içimden deli bir hüngürtü koptu...
yağmurlu havalar yaşattı beni!

Garip şehirlerde

Garip bir şairim, bu yeryüzünde!

V. Bayatlı Oder

Garip şehirlerde
hüzünlü şarkılar duymaktan daha zor
hiçbir şey yok bu dünyada!
Garip şehirlerde kendisini unutuyor kimi
zaman insan,
hüzünlü şarkıların ömrünü yaşıyor,
bir de gariplerin ömrünü...

“Garip bir şairim, bu yeryüzünde...”

garip şairlerin
sözlerini öpüp okşuyorum
bir de başımı yasladığım dizlerimi.

... bundan öte öpülüp okşanacak
ne var ki bu dünyada?
garip şehirlerde kendini unutuyor insan...

ömrümün belleğindeki ayna paramparça
içimi dürtmekte İNTİHAR adlı bir delilik...

yüz yüze kaldık yine
bir benim
bir de
kahrolası bu GARİPLİK!

İntihar öncesi

sanki
unutmuş gibiyim seni!
bir baktım
ömrümün tanyeri çoktan ağarmış
günbatımı parmaklarımın ucunda
ve
anımsayacak birşey yok...

Tanrım, hayat denilen bu mu?!

teselli olsun diye
senli günleri anmak için
"Bir dakikalık sessizlik"
Önerdim aklıma
İÇİMDE FIRTINA KOPTU!!!

Ben ölünce...

ben ölünce
bana tabut yapmayın
beni
bende götürün
yeşil tepenin ardındaki kabristana
varınca
bir an
durun...

... oğlumdan ve kardeşlerimden başka
kimse olmasın yanımda
ve beni
rahatça,
eminlikle,
sessizce
mezara koyuverin
annemin ölümünden sonra
bana tabut olan canımda...

Yokluğın

Aziz Annem için

yokluğın...
kısacası,
eski tüfek erkeklerin söylediği gibi,
çöktürdü beni...

geçenlerde evimize gitmiştim
senden sonra sıcacık soluğınla ısınan evimize,
kapıyı açar açmaz
topuğu eğri pabuçlarına takıldı ayaklarım
yüzüstü yere düştüm!..

Çeke tut, oğlum

*Sekiz yaşlı oğlum Turan ilk kez
gözümün önünde ata binerken*

Çeke tut, oğlum, çeke,
çeke tut atın başını!
Sakın ha çeke tutma
bu boş hayatın başını...

Çeke tut – yolun sonuna
rahat götürsün at seni.
Ellerini yanına sal –
selamlaşın hayat seni!

Eğerini düzelt atın,
eğer nedir hayat bilmez...
Çeksen başını hayatın –
ömrün çilesi çekilmez!!!

Hayalde gezen güzel

Hayalde gezen güzeli
görüp sevmemek olmuyor.
Yüreğini o güzele
verip sevmemek olmuyor.

Güzel açıp yakasını –
serip,
sevmemek olmuyor.
Bu yakadan bir çift narı
derip sevmemek olmuyor.

Anlamak zor dileğini,
hilesini, keleşini...
bu, Allah'ın meleğini
Vallahi, sevmemek olmuyor!
Sevip ölmemek olmuyor!

Ela gözlüm

Hayat benim gözümde
başkadır, ela gözlüm!
Sen boyda, sen biçimde
Aynadır, ela gözlüm!

Düştük dilden dillere,
Yol aldık gönüllere...
Aşkımız sevenlere
ülgüdür, ela gözlüm!

Ne hikmet var de, bu sırda
Aşık olan düşer derde...
Sensin, hayattır, bir de
sevgidir, ela gözlüm!

Bu aşk ne bela imiş

Bu aşk ne bela imiş,
Dilimi lal eyledi!
Onu prenses kıldı,
beni de kul eyledi!

Saldı ruha velvele –
Canım gelmedi ele...
Gözyaşım bile bile
akıtıp sel eyledi!

Bu Aşk – bu keder beni,
Seçmedi heder beni...
Keremden beter beni
yandırıp kül eyledi!

Aşka ben kalan oldum,
Can evim talan oldu...
Füzuli yalan oldu,
Beni bihal eyledi!

Vuslat

Güzel, beni gel kınama
"Sen" bulsam senden içeri.
Dileğim – aşk dergahına
geçesin benden içeri...

İçim sevine, nurlana –
Bir kor, ateş düşe cana.
Ruh bedenden aralana...
Varım düğünden içeri!

Unutula sabah, akşam
Bir ben olum, bir yanan şam...
Sana – Tanrıma kavuşam
İşte o günden içeri...

İBRAHİM İLYASLI

1963

Kazak ilçesinin Aslanbeyli köyünde doğdu. 1990 yılında Azerbaycan Devlet Teknik Üniversitesinden mezun oldu. 1998 yılında "Herkes aynı köprüden geçer" adlı ilk şiir kitabı yayınlandı ve Azerbaycan Yazarlar Birliği üyesi oldu. 2003 yılında "Ben bir söz biliyorum", 2011 yılında "Rüyama dayanmış insan" şiir kitapları yayınlandı. 2013 yılında "Rüyama dayanmış insan" kitabı Tebrizdeki "Haşimi Sudmend Yayın Evi" tarafından İranda dahi yayınlandı. Türkiye, Rusiyada ve İranda yayınlanan bir çok edebiyat dergilerinde şiirleri yer aldı. 2000 yılından aynı zamanda tercuman olarak da çalışıyor.

Ben ki, bir deli ressam

Oturup kendi içimde
Çiçek resmi çizerim.
Yalan rengleri fırlatıp
Gerçek resmi çizerim.
Solurum derin derin
Faniliğin derdini.
Benden çok sayan var mı
Bu faninin hatrını?

Kim bilir ki ne yaşatır
Bana benim çizdiklerim.
Ölmek için yeşerirler
Olmak için dikdiklerim.

Deryalar bende kaybolur,
Tufanlar benden sorulur.
Ansızın ateş bastırır
Peyderpey ruhum kavrulur.

Biçimlenir kalemimde
Hiç doğmamış bir adam.
Ben şair değilim, yavrum,
Ben ki, bir deli ressam.

Eski güzelleme

Tanrım, bu güzeli sen yaratmışsın,
Nurdan yoğurmuşsun mah cemalini.
Atardı tacını ayaklarına
Görse dergahında şah cemalini.

Onu görenlerin gün değil günü
Görürsün gökdeki feryadı, ünü...
Yel vurub oynatır siyah zülfünü,-
Gah göğsünü örter, gah cemalini.

Beni bu heyretde az daha eyle,
Ahımı hançer et, bağrımı teyle.
Kanımı kaşına vesmelik eyle,
Süslesin çektiğim ah cemalini.

Nasılsın

Benim senden uzaklarda
Yamandı halım, nasılsın?
Başkasına kısmet olan
Cahi-celalim, nasılsın?

Yalana döndü gerçeğim,
Ay güzelim, ay gökçeğim.
Çemenim, çölüm, çiçeğim,
Peteğim, balım, nasılsın?

Taşım, yol üstünde biten,
Ne sırdır, anlamaz yeten.
Gözü, gönlü dil dil öten
Dilleri lalim, nasılsın?

Altınım, lelim, gevherim,
Yakut, yeşim, sim ü zerim
Parmakları bahteverim,
Başı belalim, nasılsın?

Yüzün dönmez bana doğru,
Yarı öz ömründen yarı.
İbrahimin cefekarı,
Nasılsın, zalım, nasılsın?

Çık gel

Sen beni görmekçin yollara düşme,
Ben senin derdinden ölünce çık gel.
Beni bir ihtiyar bil, kendini nine,
“İş işten geçmiştir...” - bilince çık gel.

Sanlı günlerimi savurdu yeller,
Ağladı pınarlar, dağıttı seller.
Vatanım olunca sahralar, çöller,
Cahiller peşimden gülünce çık gel.

Mucize misali giyinip apak,
Gelin gidiyorsun, süslenmene bak.
Yanımda ansızın belirme ancak,
Azrâil hükmünü verince çık gel.

Kanmışım allara tüller içinde,
Yanmışım ateşe küller içinde.
Benim gülümsün sen güller içinde, -
Hem güzel, hem narın, hem ince, çık gel.

Ben o İbrahimim itibarımda -
Yokluğun sen oldun, sensin varım da.
Seni anacağım son anlarımda,
O ses uzaklardan gelince, çık gel.

Bildim

Dünyanın iki türlü rengi varmış, -
Bildim siyah ne, ak nedir, bildim.
Yavrumun dilinden bir şeyler duydum,
Göğsüme vurulan dağ nedir, bildim.

"Yok" tan yola çıktım, yol beni gitti,
Kıt beni kıstırdı, bol beni gitti.
Ben sağı giderken sol beni gitti,
Sonunda sol nedir, sağ nedir bildim.

Doldu piyaleler, boşaldı camlar,
Sarhoş dimağımı değişti tamlar ...
Karanlık gönlümde yandıkça mumlar
Yürekten eriyen yağ nedir bildim.

Aşarak dünyanın Hun hisarından
Koptu şah milletim şahdamarından ...
Kırıldı memleketim sınırlarından, -
Çitleri bozulmuş bağ nedir bildim.

İbrahim İlyası, bu mudur kanmak? -
İşin oldu her zaman tutuşmak, yanmak.
Hakkı buluncaymış feleği danmak -
Bildim haksız ne, hak nedir bildim.

Efendim

Kimseler çekemez çektiklerimi,
Ben çeken zulümden olmaz, efendim.
Insanı boş ver, bu memlekette,
Kuş da selamımı almaz, efendim.

Dostlarım ateşler, sırdaşım sular,
Gönlümü gariplik ansızın sarar.
Öteden ses geldi: Boşalan dolar!
"Kuyu su dökmekle dolmaz!", efendim.

Baranlar, tipiler, hazanlar geçsek,
Hayat bir yalandır, zamansa gerçek,
Benim gözlerimle sulanmış çiçek,
Yeminle tekrardan solmaz, efendim.

Yedinci katında hakkım var diye,
Tertemiz sevgiyle yükseldim göğe.
Dut saza dönüştü, kamışlar neye,
Nafile, derdimi çalmaz, efendim.

Buldum bir yolunu inceden ince,
Nasıl istediye "oldu" sadece,
DÜNYA söylediğin kaldı öylece
Diyordun ya "böyle kalmaz, efendim."

Esirlikten Mektup

Memleketim demem sana,
Beni unutan memleket.
Ben de senin çocuğundum,
Bana bak, utan, memleket!...

Paramparça yerin, göğün,
Perişandır her gördüğün.
Üzerinde cümbüş, düğün,
Altın kızıl kan memleket.

Benim kaçmış uykumdasın,
Akşam, sabah umrumdasın
Benden fena durumdasın,
Can, memleket... Can, memleket!

Barışır

Ne sırdı, bu halk denilen
Susup, ünüyle barışır?
Parçalanıp yedi yere,
Yedi yönüyle barışır!

Oda düşende buz tutar,
Derya içip susuzlayar.
Yağı gönünü tuzlayar,
Tuzlu gönüyle barışır!

Ötesi yalandı, yalan,
Tek sorudur bana kalan: -
Kölenin kölesi olan
Hangi günüyle barışır?

Aklına düştüm

Güneş nereden doğdu böyle? –
Gör kimsenin aklına düştüm!
Şükür Sana, görk eleyen,
Görkümün aklına düştüm!

Katıldım ağlar sesine,
Çekildim çağlar sesine.
Ses verdi dağlar sesine, -
Erkimin aklına düştüm!

Aldatdı şeytan nefesi,
Attım beni seven birkesi.
Her gün beni lenetlesin,
Her kimin aklına düştüm!

Eski türkü

En yüce dağlar sırtında,
Mâna Türk olur, Türk olur.
Ağrıdağa, Altaylara,
Sine Türk olur, Türk olur.

Gönlü arı bir alperen,
Altın gibi kalp içeren.
Durmadan kol kanat geren
Dine Türk olur, Türk olur.

Sarınca içini ateş,
Görmez gözü abi, kardeş
Kuşkusuz tüm cihana eş
Yine Türk olur, Türk olur!

Uyguladı: Oktay Hacımusalı

Türküstan Yaşasın

1

Bir memleket ne kadar
Yere parçalanırmış?
Bir millete ne kadar
Zülüm etmek olurmuş?

Sınavlara çekildik
Neçe bin yıllar boyu.
Neçe yere bölündü
Türk oğlu türkün soyu!

Gözümüze mil çekdi
Bizi çekemeyenler.
Hakkımızı götürdü
Bizi götürmeyenler.

Kanımızla suladık
Turan sınırlarını.
Gözümüzde eritdik
Zirvelerin karını.

Yazdık tarihimizi,-
Kayaya, taşa yazdık.
Çıkarılan gözlere,
Kesilen başa yazdık.

Vetene namus dedik,
Namus küllesi bildik.
Kahr olduk biz, qam yedik
Gözümüzün yaşını
Kılıç kabzesi sildi.

Başımızın üstünü
Siyah bulutlar aldı.
Ne kadar servetiiz
Yaban kafire kaldı.

O bulutun içinden
Güneş kibi sıyıldık.
Başımızın altına
Koyulan yastıklardan,
Ruhumuza sırımış
Yalanlardan ayrıldık.

Aşkımızla çağladı
Bakünün baş meydanı.
Yedi anda dolduduk
Yetmiş yıl boş meydanı.

Dahi Üzeyir beyin
"Koroğlu"da haykıran
Sesinden çıkıp geldik.
Dedem Korkut ruhunun
Yüce dağlar başında
Kaladığı ateşin
Hükmüyle axıp geldik.

Yine "Can Vatan!" – deyip
Düvüslere atıldık.
Yine ağ kefen geyip
Ağ sulara boğulduk,
Ateşlere atıldık.

2

Bu güne alevlerin
İçinden gecip geldik.

Düşmanlar bizi biçdi,
Düşmanı biçip geldik.
Bizi atdan ayırdılar,
Yine at belindeyiz.
Yine Ocak başında
Ateşin dilindeyiz.

Biz yine de dövletiz,-
Göglerde ay-yıldızlı
Bayrağımız süslenir.
Nereye ayak bassak
Düşman ölkelerde de
Öz marşımız seslenir.

Ama bir kısasımız
Kalır düşmanda ancak.
O gün uzakda değil
Bir zaman olmuş gibi
Düşmanların başında
Bu kıyamet kopacak.
Şehit düşen erlerin
Alıncak kanları.
Yaralı toprakların
Kurtulacak canları.

Ne diyoruz dünyaya?-
Oluşuncan yaşasın!
Her millet öz yurdunda
Cümle-cihan yaşasın!
Biz de türk evladınız,
Bizim de var andımız:
Türk milleti var olsun,
Tüm Türküstan yaşasın!

Uyğuladı: Aynur Hazar

Tanıtım

Kime ne, kimim neçiyim? –
Her geçen bakıyor, adamım.
Dünyanın en bed emeli
Adamdan olur- adamım.

Göge tor atan degilim,
Yerde kar satan degilim,,
Ne vurupan tutan degilim,,
Ne de pısırık adamım.

Sinem kalkan, dilim süngü,
Boyum - ağac, ellerim gül.
Ben dumandan, sisten yüngül,
Ben dağdan ağır adamım.

Doğranırım budak-budak,
Dokülürüm yaprak-yaprak.
Ben kefi kök, damağı çağ,
Ben gönlü yağır adamım.

Hakkın görkü - odum,suyum,
Hakka varan bir yolcuyum.
Benim, benim,oyum- buyum,
Adamım akır adamım...

Vaktidi

Gönül bir azca rahat ol,
Yağının şölen vaktidi.
Haydi toparlan, dertlerin
Orduyla gelen vaktidi .

Üsyan diyor için-dışın .
Yeter, kafil !- görün,görün!
Yüreginde açan gülün
Köksünü delen vaktidi .

Derya boyuncadı batma
Gördüğün uykudur, katma.
Derdine belenip yatma,
“Kanına belen” vaktidi.

Bu duvarın o yüzünde

Bu duvarın o yüzünde,
Bir nazlı melek uyuyup.
Gece gerib kanadını,
Üstünde lelek uyuyup.

O hane hepten uyanık
Döşeme tavan arası.
Uyuklamaz cam çerçeve
Geceyle sabah arası.

Odada her bir yörede
Rüzgar hep cirit atıyor.
Asılarak pencerede
“Hayret ey put!”u okuyor.

Tanrı tamaşası nedir-
O melegi gören bilir.
Güneş onun için çıkar,
Ay ondan ötrü yükselir. ...

Duvarların o yüzünde,
Kismetim kahırdı benim.
Dört yan güzellikdir, tanrım,
Dört yanım duvardı benim.

Kimdir beni sesleyen

Tanrım, gören ben kimim,
Neçiyim şu dünyada ? –
Bir payı kuru toprak,
Üç payı su dünyada !

Adım peygamber adı,
Kendim sıradan biri.
usandı feryadımın
Sıradanlık sesleri.

Karşısında durduğum,
Aynadaki benmiyim ?
Ruhum bana dar geliyor
Ben ruhuma tenmiyim ?

Başdan sonadır denen
Bir ölçü-biçi varmi ?
Hani şu ölçümsüzlük
Nedir, bilmek olurmu ?

Bu vücut bir varlıkdı,
Yokluk divanesiyim.
La İlahe İllellah !
Kimdir beni sesleyen ?!

Ben bir söz bilirim...

Ben bir söz bilirim - dilime gelse,
Sedası kanıma beleyer beni.
Şahlar yedi yere şakkalayallar,
Reiyyet taş-kalak eyleyer beni.

Ben bir söz bilirim - onu söylesem,
Kafirler ateşe atallar beni.
Müminler uçurup önce kafamı,
Sonrada baş tacı yaparlar beni.

Ben bir söz bilirim - dilime alsam,
Alimler dilimi keseller benim.
Sözümü asallar dar ağacından,
Kendimin üstünde titrerler benim.

Ben bir söz bilirim, ağızımdan çıksa,
Akiller adıma deli deyeller.
Dervişler o söze hayran olurlar,
Aşık olmayanlar evet deyeller .

Ben bir söz bilirim, peki ne olsun ? –
Ağacda yuvam var, içinde yavrum .
Ben bişey bilmiyorum, arkadaş, ancak
Ben bir söz bilirim - iyi ki, lalım.

FAİK BALABEYLİ

1964

Celilabad bölgesinin Sabirabad köyünde doğdu. Azerbaycan Devlet Deniz Akademisinde ve Bakü Slavyan Üniversitesinde eğitim gördü. 6 kitap yazarıdır. Yazar olarak Cumhurbaşkanı Bursu'nun, birçok edebi ödüllerin sahibidir. "Milletin Sesi" Gazetesinin baş yazarıdır. Aynı zamanda "Akar.az" sitesindeyse yazar olarak çalışıyor.

Bu kadar geç kalmak olmazdı ama

Bu kadar geç kalmak olmazdı ama
Bu kadar yol almak sevince doğru
Bu kadar duraksamağa.
Elem verecek
ellerde bir elin teması, inan
başının üzerinde dolanıp duracak,
ne sis çekilecek göklerden, ne de bu zifri karanlık...
Sen tatlı rüyaları özlüyorsun
Bir masal ömrün var, sonunda ışık
Daha rüyalardan zevk alacaksın
Henüz rüyaların karmakarışık.

Ne kadar artmıştır elma toplayanlar
Kılıcı kınında Melikmemmed'in
Senin varlığından güç alacaklar
Aklını alacaktır siyah karanlığın.
Senli anılar hoş yarınlar misali
Yüzüme, gözüme serin rüzgarlar vurur
Gözlerim görünce bulmuştur seni
Ellerim ne zaman elinden tutar?
Sen hep incinirsin, sen hep küzersin
Zaten gözlerindir seni kandıran
Küçük çocuk gibi dudak bükersin
Belki de kaygılısın sen hayatından.
Belki de ... ama çok gec kalmışsın
Ben de acele ettim galiba biraz
Sonbahar ömrümüzden rüzgarlar esti
İlkbahar ömrüne döneriz bu yaz.

Görmüyor musun?!

Başka ne olabilir ki
Doğru görmüşsün,
sen gördüğün gibidir.
Ta çocukluktan hüznülerdeyim-
Annemin ninnisi bile hep gam üstüneydi
Görmüyor musun, tümünden su içindeyim?
Başka nasıl olabilir ki,
ben Tanrı sevgisine ulaşamadım.
Benim sevdiğim sevmez ki, beni
Yardıma koşacak kimsem olmadı
Yardıma koşacak bak ne kadardır.
Benim bu halimi düşünme sakın
ben bu memleketin bir kara taşı.
Sevdiklerimse bana küsmesin
Yoktur ısınacak bir köşe başı,
Yansın ateşleri hey usul usul
ben acı rüzgarların yanıbaşında
soluğu bile yeter yavrularımın
adı üzerimde kardeşlerimin
ismini dilimim ucunda gördüm
Beni tanımayan yakınlarımın.
Tükürürsem, isimleri kayıp düşecek
dilimin ucundan ayak altına
kendileri yanımdan uzaklaşacaklar
bu kadar yakında olan tanıdıklar
yeni tanıdıklarımla sarılacaklar.
Senin söylediğin, senin gördüğün,
Derdimi içerim şarap misali
Dizimi elimle sarar dururum

yoktur kalbimin başka hevesi.
İçmek istiyorum sabaha kadar,
annemin gözünün yaşını hergün
ihtiyar yaşında eli koynunda
durup kardeşinden, yarından dargın
yolumu bekliyor, eli koynunda.
Elinin nasırı bak, kalbimin
damarı misali, karmakarışık
ben ta çocukluğumdan sıcakkanlı
gâmla anlaşırım yüzüm buruşuk
dert bana yakındır içindeyim,
annemin ninnisi beni ağlattı,
Annemin ninnisi bile hep gam içindeydi
Görmüyor musun, tümünden nem içindeyim?

Ben nasıl yarınlara güvenirim?!

Beni sevincinize ortak ediniz
Tatlı tatlı gülüşünüze
çehrenizde bulundurunuz beni,
dudaklarınıza kondurunuz beni
ne biliyorsanız kendiniz yapın
yaşatıyorsanız yaşatınız,
öldürüyorsanız öldürünüz işte...

Ben sizin gibi olamadım
Benim de böyle yaşamağa
hevesim olmaz
sıkışmışım bir duvar köşesinde
sevdiğim insanları ısıtmak için
hararetim olmaz, nefesim olmaz
naparsanız siz kendiniz yapınız,
benim sizlerle kavgam hiç olmaz.
Ne gerek var hergün gündeğumuna
hergün günbatımını napacağım ben?
Etrafım bu denli solgun ve küskünken
Nasıl sevinçle onlara göz atacağım ben?
Bu çakan şimşegin ateşi beni
avutmuyorsa,
gökkuşağının rengi
alnıma yazılan yazının renklerini hiç tutmuyorsa
ben nasıl yarınlara güvenirim?
Ben nasıl umutlu olurum birilerine?
Bir avuç gözyaşı yeter bana.
Yıkayacağım içimin derdini bugün
Hemen hemen herkesten gizli...

***

Ağır ağır uykulara daldırdılar,
yokluğun için ninni söylediler,
beşik salladılar...
Birgün ansızın
uyandın rüyadan,
tekrar "uyu" - söylediler.
hoşça kal dediler,
Peşinden
El de salladılar
Su da atmadılar
Aydınlığa kavuşacaksın diye korktular...

***

Sen ne resim çizdin,
Tozlu köy yollarında
Tozlu parmaklarınla
Ne de çizdiğin resmi
Bozdun ayaklarınla...
Boyun posun arttı,
sen büyümedin,
dizleri üzerine çöktün
dizlerine vurmadin
eğildin diye...
hislerine ağıt yakmadın
içinde boğulup öldü diye...
Yoruldun dostlarının fazlalığından.
Yokoldun,
yokluğundan
haberleri bile olmadı
sen şuan bile hafızalardasın
seni hala kimse unutmadı...

***

Sen nerden bileceksin yalnızlık nedir
Yaşadın çöllerde su bulmuş gibi
Sevincin kapladı cümle alemi
Kaybettin kendini günün birinde
Asla karşılaşmadın asla kendinle...

Sen nerden bileceksin yalnızlık nedir
Dayandın rüzgara bir bayrak gibi
Sinene çekmedin bir sert rüzgarı
Sıkıca kapadın dudaklarını
İsmini söylemedin asla kendine.

Sen nerden bileceksin yalnızlık nedir
yanında dostların bulunmadı ki.
Sana söylenecek en hoş sözler de
elden ele geçip bayıra salınmadı ki,
sen rızık sunmadın asla kendine
Sen nerden bileceksin yalnızlık nedir
Görmedin ve sevmedin ayrılıkları...

***

Yüzümü saklamak için
Ellerimin arkasında saklandım
Namert ellerimin, mert ellerimin
Bakındı sessizce işığa doğru
Durmadan bakındı gözbebeklerine
Bakındı dertlerimin arasından
Ah namert elim
İzin vermedi yüzümü saklamam için.

Dostlara öylesine takıldım bugün
Kemiksiz dil işte, döküldü sözler
Öylesine usul usul dizelere dönüştüler,
“ölümünü göreyim” deyimi dümen misali
dostların yüzüne üfledim bugün
ellerim sigaramın peşinden,
cebime gitti.
Ah, namert elim
İzin vermedi yüzümü saklamam için.

***

Mutlaka arada gözükmeliyim
Gözükmeliyim ki
Nasılsın bir bileyim.
Kafanı yaslıyayım göğsüme
Rüzgarların dağıttığı
saçlarımı öreyim,
öreyim ki,
nasılsın, bir göreyim...

ne olacak sanki,
ellerimi mekiversem senden,
zaten ayaklarım uzun süre oldu
çekileli yanından...
Mutlaka arada gözükmeliyim
Beni mestetmeli kokun
Ayrıldıkça canından...

Fısıltın kulaklarımda,
Göğsümde oynayan saçlarından
Bahsetmiyorum bile.
Sana dokununca titreyen,
Beni senden alıp götüren
Ayaklarımdan bahsetmiyorum bile...

Öyle suskun duruyorsun
Utaniyorsun biliyorum
Sevgisizlik büyük derttir...
Omzumun göğsüne yaslanması

Seninle aramdan bulunan sınır,
Geçmek istiyorsun, biliyorum...

Ah, sen hep böyle kalacaksın,
Yazda giyinip kuşanıp
Kışın soyunacaksın,
Sana ulaşmadı benim öğütüm...
Bu yaz da yanına gelemedim,
Dere kenarında bulunan
Başı omzunda,
Kısır söğütüm,
Yalnız söğütüm...

Benim için ağlamazsın

Benim için ağlamazsın,
yaşarken seni çok ağlattım,
Saçlarından yakalayarak başını
Duvara vurdum,
duymak istemediğin
Sözlerle aşağıladım seni.
kocaman açılmış gözlerinle
alamadığın soluklarınla
Benim böyle olmadığımı
Söylemek, haykırmak istiyordun.

Benim için ağlamazsın,
Düğümlemiş yüreğinin azabını
ben verdim sana.
Saçlarında bulunan beyazları
gönderdim sana.
Çayımı, ekmeğimi verdin,
Sevdin beni, deliler gibi sevdin...
Benim için ağlamazsın.

Biliyorum özlüyorsun

Biliyorum özlüyorsun
Gözlerinse hep yollarda.
Dert sevincin üzerinde,
Sevdamız başka kollarda.

Köyümüzde tüm ağaçlar
Döküyor yapraklarını.
Resmimi sarıp bağrına
Islatıver yanaklarını.

Rüzgarlar esince inan,
Getirecektir kokumu.
Sensizliğim kaçırmıştır
Gözümden uykularımı.

Buğday kokusu duyulur
Benim tüm şiirlerimden.
karanlık bastırarak bak,
Tutuver gel ellerimden.

neden resmimi gözüne
sıkarak saklıyorsun
iyice ıslandı resmim,
Kız, ne diye ağlıyorsun?...

Sen gidince

Sen gittin, beraberinde götürdün,
Getirdiğin bir yudumluk sevinci.
Karanlık bastırdı heryeri,
Kasırgaya tutuldum sanki.
Gömüldü limanda gemiler,
Söndü tüm ışıklar,
Sen gidince.

Yıllar önce öylesine
parmaklarımın arasından bakındığım hayata
Parmaklıklar arasından
Bakmamı şimdi anladım.
şimdi anladım
Nasıl da güzelmiş hayat
Ve senli günlerim.

Sen gidince
Anladım ki,
Şimdi mahpus hayatı yaşıyorum,
İçimde sensizliği taşıyorum.

Ve günün birinde

Günün birinde geri döneceğim,
Hep aynı adamım, hiç değişmedim.
O tatlı anları yaşar dururum,
Hep aynı adamım, hiç değişmedim.

Ne boyum, ne posum, ne de gür sesim,
Saçını okşayan elim, nefesim.
Tükenmez içimde sevgim, hevesim,
Hep aynı adamım, hiç değişmedim.

Göklerde buludum, dağlarda suyum,
Değişmez düşüncem, değişmez huyum.
Nasıl görüyorsan, ben işte buyum,
Hep aynı adamım, hiç değişmedim.

Nasıl gelecektir güzel yarınlar

Nolursun, git artık, var işin gücün
bu benim işimdir, sana ne, adam,
yaşadım, yaşamadım, bana darılma
asla üzülme, sıkılma sen benim için!

Allah'tan ötede kimse bulunmaz
senden bu yana kimim var, yahu?
kalmışım ortada, çok değilsiniz
ne seni atıyorum, ne de Allah'ı.

Ama sen peşimden koşma bir daha
bir avuç su veren bulunur bana
yüzüm hiç gözükmeyen, peçe gibidir
kapanır kapılar hep benden yana.

Bir avuç su dedim, dudaklarımın
çöl çoraklarını kapatmak için
seni aramaktan ayaklarımın
dermanı kalmadı yürümek için

Nolursun, git artık, var işin gücün
bu benim işimdir, sana ne, adam,
yaşadım, yaşamadım, bana darılma,
özlemin aklımda, ah, buram buram

ben kuru yapraklar, otlar misali,
avuçtan avuca savrulmaktayım.
Öyle ağlamaklı, öyle acıklı,
Konuştum mu, çok zor avunmaktayım.

Taş taşımıyorum... olup biteni
İçimden dışarı koyamıyorum.
Zavallı kalbime bir avuç güzel gün
Bir yudumluk sevgi... doyamıyorum.
çok istiyorum gelsin hoş günler
Çok istiyorum...
gelmiyor işte naparsın...

Oğlum, oğlum!

Yine uyanmıştır eski acılar,
Yine de yüreğim seni istedi.
Bunca yakınken inan sen bana,
Gözümün önünde durmuş olsan da
Ne kadar uzaksın, bilir misin sen?
Küçük ayağının üzerinde durduğun
Küçük gözlerinde sevinç ışıltısı
Küçük ellerinle bacağımdan tutarak
ayağa kalktığın günler çok yakın,
amma nazar değmesin, boylu poslu
yanımda durduğun günler nasıl da uzak.
Göğsüme sıkarım geniş omzunun
Sıcaklığı o eski çağları anlatır.
Senin bakışların anlatır bana
Anlatır yakını, anlatır uzakları
Küçük ellerinden öpeyim, oğlum,
seni ta küçüklükten böyle sevmişim
seni okşamışım.
Seni vurmuşum,
ama yüreğimde acı çekmişim
seni çok istedim, seni be, oğlum.
bu sevgi çok oldu, iyice sevdim
paramparça olarak hiç avutmadın
ben aynı adamım, biliyorum sen de
beni hepten sen unutmamışsın...
Oğlum, ah, oğlum!

Benden gizli ağlamışsın galiba

Birceciğim, konuş, asla sıklılma,
Ömür geçer, durup öyle beklemez.
Benden gizli ağlamışsın galiba,
Gözyaşların gelmez dile beklemez.

Böyle gitme, gören olur, söz olur,
Bir gülümse, aramızda naz olur
Kış ta geçer, birgün güllü yaz olur
Kar verir yerini sele, beklemez.

Güzel gözlüm, dertten paramparçayım,
Bir kanat ver, gökyüzüne uçayım.
Alıp seni gurbet ele kaçayım,
Çekilmez ki bunca çile, beklemez.

Uyguladı: Oktay Hacımusalı

OSMANLI
(Deyanet Osmanlı)
1965

Gürcistan'daki eski Türk yurdu olan Borçalı'da doğdu. 1991 yılında Bakü Devlet Üniversitesi gazetecilik bölümünden mezun oldu. Azerbaycan edebiyatında kendine özgü üslubu olan yenilikçi şair olarak bilinmektedir. 1992 yılında basında yayınlanan yaratıcı manifestosuyla tüm eski şiirsel kalıplardan vazgeçti. 1992 yılında yeni edebiyat uğruna çalışmalarıyla Avanguard Edebi Birliği'ni oluşturdu ve onun başına geçti. "Beyaz kitap" (1997), "İlk ... Ve ... Son ... (2009) isimli şiirler ve birkaç düzyazı kitapları yayınlandı. 2008 yılında Cumhurbaşkanlığı bursunu aldı. Azerbaycan'da Atatürk Merkezi'nin Genel editörüdür.

***

Yoruldu ayaklarım, eğildi boynum
gözlerimin ağırlığından
lambanın yüzü gülüyor
ben uyduktan sonra
galiba son bulacak.

Dışarıda kırmızı güller kınalı
ölür kendi kokusundan
kuşların şen şakrak sesinden
delinmiştir sessizlik
küçük otlar yeşermeden kuruyor
tatlı dilli kırmızı güller yaşlanıyor.

Sayfanın üzerinde
ağaçlarla şiirler
karışmış birbirine
tavandan intihar etmiş örümcekler
istekli ruhların kalbi çarpıyor
istekli gecelerde.

***

Gün geçti,
ben hala evdeyim.
Yuvadan düşen ölü kuşlar misali
dökülürer anılar.
Tedirgin ruhlar gözüüp kayboluyor
ara sıra.

Hala evdeyim
anımsamadığım bir sürü yüz,
dışarıda bir o kadar kar.
Soğuktan mosmor oluvermiş şiirlerimde
zavallı yüreğim.

Elveda, geçtiğimiz gün,
seni unutmam
kanına bulaşmış
çiçeklerin aşkına
onları hiçkimseye armağan edemedim.

Gün geçti,
herkesi ve herşeyi bir daha sevdim,
bir daha sevip bitiremedim.
Yollar yarım yamalak döndü kişilerden,
bu kadar,
bu kadar kaldı hep patikalar.

Kalemde bir demet söz,
dışarıda bir o kadar kar -
beyaz, bembeyaz oldum.
Gece, sağ salim kal,
seni unutmam
uykusuz sözlerin hatırı için.

Elveda,
elveda, sevdiklerim,
yüreğimde olsanız bile.
Anıların resmi
bu kadar,
bu kadar yırtıktır hala.

***

Tanrı veren bu kader
açılmıyor düğüm düşmüş,
sen yoksun diye ölmedim.
yaşıyorum günleri
bir bu tarafına,
bir öbür tarafına döndürerek.

Sen kovulduğun o yurttan
artık ben de kovuldum.
Şeytanın verdiği umudun
gönlümde bir izi bile yok.

Uzun yollardan yorularak,
yaslanmışım kıyametin duvarına.
Canım sıcak,
                    gecenin bir yarısı...
aramızda mum titriyor.
Diyorsun:
soluklanma,
bir kötülük dokunur bu zifri karanlıktan,
mumumuz sönüverir ansızın.

***

Hüzünlerin serdarıyım,
sıra kendi canıma yetişti işte.

Kar eritir karanlığı.
Gözükün sadece bir yoldu
doğudan batıya.
Çıplak kalbin titriyor,
ruhumun söyleyecek sözü yok yanında,
soğuk aldı götürdü yüzünü.

Aşkına gidiyordum,
düştüme,
kaza geçirdim,
duymadın.
Kar üzerinde kırmızı kanım.

Sıcağın,
ayazın içinde
yıllarca boşuna yandık,
üşüttük.
Şimdi hergün
geceden korkunç rüyana
kan kırmızısı kar yağıyor.

***

Bir sefer başlayın,
yollar tozla kaplansın
Tanrı görsün.
O uzak yurt yerinde
kim kaldı kendi ruhuyla kavgada,
haberiniz oldu mu, insanlarım ...

Bir sefer başlayın,
Kür'ün mübarek sularında,
Yenisey'in esmer koynunda
öbek öbek boğulun.
Ruhunuzu uyandırın, tam zamanıdır.

Siz giderken
tozlandı vatan öbek öbek.
yeşil çayırlar titremedi,
bebekleriniz irkilmedi arabalarda.
Ama o korkunç günün
sesi hala tüy iç acıtır.

Bir sefer başlayın
suların doğduğu yere.
Kıyamet öncesi
seferiniz mübarek Turan'a doğru.
Kutsal ölüm sevdası kafanızda
daha rahat yaşarsınız
ana mezarlarının hudutlarında.

***

Birgün
herşeyden bıktığın için,
rüyamdan da gideceksin
meleklerin peşinden.

Ben çok erken
gönlümde kocamış sözleri
ecelden yine de saklarım.
Hayatımda kocayan hatıran
ıslatır gözlerimi.
Değer verip sakladığın sevgi
canına düşman kesilir.
Sen bilirsin,
Tanrı şairden de birşeyler ister,
söz-söz,
dua dua dökülse bile ayağına.

Tabutlar dolusu şairler geçediverir,
boş kabileler geçer uykularından.
günün birinde
altın tabut misali ortadan kaybolurum,
bulunca görürsün diline hasret
henüz okunmamış birer ağıtım.

Sen bilirsin
Herşey rüya misali bitinceye kadar,
beni bir kurt sevseydin keşke.

***

Yurt göçetti,
ocak yeriye hala sıcak.
Yollar derviş mezarlığı,
yine türlü zorluklardan geçiyor
Tanrının batmış sesi.

Alem göçetti,
ne hüzün uyandırdı,
ne kalabalık
kıbleye karşı yatan yalnız kurtu.
Yıldızları başına topladı gökyüzü,
ağıta dönüşmüş ulumanın
özleminden karardı.

Gecelerin soyguncusu
o mübarek yalnız kurtun
baktığı şafağım ben,
ansızın hemen söktüm;
ne hayat buldu,
ne ölüm.

***

Özgürlük
yüzü paramparça
vatan göklerinde
uçmağı öğrenen
anasız kuş yavrularına benzer.
O küsün gagasında
panayır elbiseli kötülük,
düşlerinde uçuverir Tebriz sokaklarında,
sınır direklerinde,
ya bir türbenin üzerinde yuva yapar.

Ölümün hakkına kavuşur yolumuz
esir topraklarda.
Kaybolmuş ruhumuz irkilir
Borçalı`da,
Gökçe`de,
Karabağ`da...
eski türk illerinde
ve yüce göğün altında.
İçime köz düşürür
bir özür dileği
bir ömür dolusu.

***

Borçalı`da,
eski bir mezarlıkta
babam Osman'ın
küçük yeşilliğe benzeyen
mezar toprağında
ilkbahar geckalmış kadar suçlu.

Kardeşimin diktiği
karanfilin kokusunda,
nergislerin sarısında
ve çileklerin dibinde
bacılarımın gözyaşı.

Bu küçük yeşillik
başı üzerinden bulut usulca geçtiğinde
irkilip çiçeğini döker.

Her yazın sonunda
gözyaşı içen çilekler
sanki hep
gurur duyar
tanesinin göçmen kuşlara
yem olmasıyla.

Ve burda
gündüz aynı tebessümle,
gece aynı teessüf hissiyle
yürümek ister
her yürüyüp gidinin peşinden.

***

Büyük çölün bozkırında
hasretin kokusuyum.
Kanlı gönlüm aşkla dolu,
içinde sevdalar gömülü.

Dünyanın yaşı geçti,
her gün sabah erkenden
kıyametin kokusu
balkonuma dolar
kuşların teleklerinden.

Kader bir ihtiyar derviş,
hergün bir kiyafette
ve kaderin heybesinde
yılların belleğinden çıkmış
eskimiş doğum günleri kaldı.

Yol geceden siyah ve uzun,
rüzgarlara bakıp yürüdün,
kuşlara karıştın uçtun.
Şimdi duyuyor musun mest olunca,
Büyük Çölün çayırılığında
hasretin kokusuyum.

***

Hayatım sıkılıyor nereye götüreyim,
sonu yazılmayan ömür yarım yamalak.
Ne bir giden vardır, ne de geri dönen,
her iki dünyanın da kapısı açık.

O yurt çok ihtiyarlamış bilemiyorum,
yukarı yaylaları aşağıya inmiş.
Çoluklu, çocuklu ocak başının
güzelliği gitmiş, ateşi sönmüş.

Yalılar harabe, mezarlar duruyor,
orda sevinc ölmüş, gamsa diriydi.
Yurtsuzun, garibin, dostun, düşmanın,
salim kullardan rahmet umduğu yerdi.

Yaseminlerin içinde kaybolmuş,
yönünü unuttuğum o mezarlıktan
babam yorğun gelir rüyalarım.
Hayali bulunan her maniden
bakınıp, yolumu açar uzaktan.

O mezarın yanından geçen yollarla
belki bin yıl önce geçip gitmişim.
Aramızda yollar, şehirler var.
ruhum uykudadır kendi odasında,
bense hep gidiyorum, yolumun sonu
karışık hayatın tam ortasında.

***

Günler yara misali
kopuyor ömrümden.
İrkilmiş bir umutla
Peşinden koşuyorum, Tanrım,
hasretin içiyle.

Peşinden koşuyorum yıllardır,
ayak izlerim ölüyor.
Sana ulaştığımda
Gözlerim çerağ gibi sönüyor.
Kalbi kırık umudum
gönlümün dağından aşağı.

Her gece, Tanrım,
herkes uykuya dalınca
sırılsıklam gelip,
dünyayı yeniden yaratıyorsun.
Her sabah sıırılsıklam yine
ben yeniden yerlebir ediyorum.

***

Kuşlardan daha önce
acı bir teessüfle
uyandım bu sabah.
Çok uzaklardan gelmiş
bir küçük sevda
kanımın içinde
didinmiş,
didinmiş, ölmüş.

Kuşlardan daha önce
bir şanslı insan
benden daha erken uyanarak
bu yeni sabahın havasını
tamamen solumuş tüketmiş.

Ve herşey bir yana,
beyaz sayfa gönlümde birileri
üç siyah nokta koymuş,
bir başkasıysa
günün yarısını yaşayarak
kaybolmuş.

***

Bugün
kaçıncı kez
çaresiz açılmada sabah.
Sanki tüm dehşetler
bu sabah başlayacak,
herşey yerlebir olacak
bu sabah.

Kar bastırmış aralıkta,
sessizlik heykele dönüşmüş.
Korku soğuk misalı
donuvermiş canımda.

Kar bastırmış aralıkta,
tüm umutları
götürüyor divane rüzgar
kıyametin sessizliğine.

Kar kaplıyor
sonuncu ayak izini.
İrkilerek söylüyor
zavallı rüzgar:
nerelerdesin, azizim?!

***

Şubat,
Kar,
çarşamba...
rüzgarlar kışı kovalıyor, sanırım.
Sanki yaralı hayatın
soğukta ölmesine izin vermeyen
deli bir hatıradır.
Sanki çarşambada,
şubatta
kar içine kovulmuşum
gönüllerden.

Isıtmaz Tanrı'nın soluğu,
benim yüzüm buzla kaplı,
senin kalbin.
Hergün
biraz daha kar yağıyor
dün yaşanmış umudun üzerine.

***

Herzaman olduđu gibi,
bugün de yurtsuz mavilikler
kuşların gözbebeklerinde uyukluyor.
Galiba,
Yine şafak
Kuşların yuvasından sökecek

Bense öyle sanıyorum,
hergün erken göreçeğim
sonbaharı,
sabahı,
kuşların kanat sesinde
maviliğın uykusuz yüzünü.

Her sahipsiz dert
soğuktan donduğunda
kalbimin kapısından
sorgulanmadan geçiyor.

Ben bir zavallı divaneydim,
herkese bir sıcak söz söyledim,
gidenler kendisiyle götürdü.
harabe kaldı gönlüm
Sonbahar ormanları misalı.

***

Yedi derenin kavşağında
islanmış tüm hayatım.
Akıyor gönlü bulaşmış Tuna
yedi gözü
yedi çeşme,
yedi çift ağlayan göz hevesiyle
yüzü kaderimin kırık aynası.

Akıyor ilkten sona doğru
yedi derenin anası Tuna.

Ulu suların belleğinde
ulu yurdun sonuncu ateş yerleri.
Ulu bir ağacın dokuz dalı,
ulu göğün dokuz ışığı
ve gaziliğin hakkı için
yaşanmış ömrün kemikleri.

***

Yağmurlu Ekim
sonbahara adanmış
tatlı bir Japon tankası -
bitti bir fincan çay misali.

Yıllar önce (hatırlamıyorum)
üzüm bağlarında kaybolduğum
böyle bir rutubetli gündü.
Islanmış uzun boylu otların
halen ciğerlerimde kalmış kokusu
nostalji bir sezgiyle doldu odama ...
Ve nedense böyle anlarda
ihtiyaç duyuyorken olup geçenlere,
ya da acıyorken
acı tütün ister yüreğim.

Çabuk kesti yağmur da,
belki Tankadan da çabuk.
Ama kaçıp havanın ayazından
saman kümesine saklanmış serçeler
tüm gece boyunca söylendi:
sonbahar zalimdir,
zalimdir.

***

Yağmurların sızıltısı
soğuk yüzler getirdi yine.
Kuşlarla yapraklar göçünü çekti,
ağaçlar ağladı
sessizçe yıl boyunca.

Çıplak yol gidenler,
ağzı sarı kuşlar,
ömrünüz son bulduysa yağmurlu günlerde,
daha dönmeyeceksiniz,
Allah aşkına,
Bu ömür yolları soğudu sonbahar misali.

Bahçemde sonbahar gülleri
güz elması gibi duygulandı,
kabuk bağladı beyaz yanakları
güzelliğinden doymadan.

Soğudu evler
ve başladı sessizliğin uykusu.

Uyğuradı: Oktay Hacımusalı

RAFİĞ HÜMMET

1965

Borçalı'da - Gürcistan'ın Bolnisi ilçesinin Darvaz köyünde dünyaya geldi. 1991 yılında Tiflis Devlet Pedagoji Üniversitesinin filoloji bölümünü tamamladı. 1997 yılında Rustavi şehrinde yayınlanan "Region" gazetesinde editörlük görevini üstlendi. 2004 yılında Azerbaycan Yazarlar Birliği Gürcistan bölüm başkanı seçilerek, "Edebi Gürcistan" isimli gazetenin yayınına başladı. 2009 yılından beri aynı zamanda Tiflis'teki "Varlık" Kültür Merkezinin başkanlığını ve Azerbaycan Türkçesinde yayınlanan "Varlık" gazetesinin Genel Yayın Yönetmenliğini yapmaktadır. "Selam, dünyanın sahibi..." şiirler kitabının yazarıdır.

Yalnızlık

Sen de yalnızlıktan utanır mısın,
Garip olur musun تنها kaldıkta?
Usulca şarkılar söylüyor musun
Ruhuna acayip sükut doldukta?

Ruhuna acayip sükut doldukta,
Gece uzayanda sabahsız gibi,
Rezil bir hayale yakalanıpta,
Ani ter basır mı seni buz gibi?

Ani bir utançtan sakınmak için
Eski hatıranı küfreder misin?
Koşup pencereye...dışarısını
Deli bir bakışla seyreder misin?

...İnsan tek kalınca deliye dönür,
Rezil düşünceler cana akışır.
Kendine yaradıp Tanrı teklığı,
Tenhalık Tanrı'ya yaman yakışır...

Özlüyorum...

Özlüyorum... bu da böyle alevdir,
Sanki sonsuz sahradayım, suyum yok.
Kesenim var, ipim de var, neyleyim, -
İp kesilse, yıkılmaya kuyum yok.

Özlemek de ölüm gibi bir şeydir,
Ya dünyada herkes ölmüş, ya da ben.
Fırsat varken - ne istiyor söylesin,
Bir kimse yok; bu Allah'tır, bu da ben.

Özlemeyin bir yüzü var - Yalnızlık,
Tanrı yalnızlığın mana sesidir.
Tenhalıktan beni kopar, Allah'ım,
Sen ki varsın... Rafiq Hümmet necidir!?

Özlüyorum kapan tutmuş kurt gibi,
Ulamamı dağlar duysa, yarılr.
Yanıyorum alev almış yurt gibi,
Ah, ne olur, birce avuc kar ola!

Özlüyorum... aşkım benle oynuyor,
Rüyasında sevdalanmış yar gibi.
Patlayacam içimdeki sevgiden,
Şirinlikten parçalanan nar gibi.

...Yalnızlık da bir sanatmış. Meğerse,
Özlemek de yaşamaya çaredir.
Özledikte aşk istiyor şairler,
Özledikte - Tanrı insan yaratır...

Yalnız kayığım...

Ben yalnız kayığım, yalnız kayığım
Yelken ümidine, yel ümidine
Karmaşık suların fırtınasında
Öylece kalmışım yer ümidine.

Öylece kalmışım yer ümidine,
Ne sahil görünür, ne de bir ada.
Ben yalnız kayığım, yalnız kayığım,
Başka bir kayık yok belki deryada.

Benden tenhası yok belki dünyada,
Yalnızlık tahtının tek sultanıyım.
Karmaşık suların fırtınasında
Bir az zor tanırım kendi kıyımı..

Ben kendi kıyıma zor kavuşurum
Ruşgarın esmesi zordur tersine
Semtini bilmeden hep yüzüyorum
Ya düşman ya daki dost gemisine.

Düşman gemisi ne, dost gemisi ne?..
Yelken ümidine, yel ümidine,
Karmaşık suların fırtınasında
Kalmışım bir arşın yer ümidine...

Tiflis nostaljisi

Tanrı'nın ışıklı gecelerinde,
Yarlı yakışıklı gecelerinde
Ebedi bir heykel olasım gelir
Tiflis'in ben bilen küçelerinde*.

Tiflis'in ben bilen küçelerinde
Ruhum baykuş gibi uluyor şimdi,
Tenhalık gönlümü sarıyor şimdi,
Kanı kanımızda akan babalar
Kaybolmuş yurtları arıyor şimdi.

Ruhum baykuş gibi uluyor şimdi,
Ben mi yabancıyım, ya bu küçe mi?
Önümden geçene bir dar köşede
Yol verib, diyorum: - Buyur, geç, emmi;

Beni anlamadan yanımdan geçir...
Tanrı'nın ışıklı gecelerinde,
Yarlı yakışıklı gecelerinde
Daha bu sokaktan saz sesi gelmir.

Adı olanların özü bulunmaz,
Eh, Şeytanpazarın şeytanı kaldı.
Tiflis'in ben bilen mahellesinde
Bir tek "Elesger'in meydanı" kaldı.

...Allah'ın ışıklı bir gecesinde,
Yarlı yakışıklı hür gecesinde,
Tiflis'in aşk dolu bir küçesinde
Dönüp öz ruhumda bir heykel olam...

* küçelerinde - sokaklarında

Sevdiyim adamlar...

Bensiz hiç olanlar!
Taşlayın beni!
Bilmem ne geçiyor ellerinize.
Yüz kere, bin kere yazıklar olsun
“İyiliğe pislik!” felsefenize!

Siz beni taşlayın, ben sizi sevim,
Sizin derdinizden ağarsın saçım.
Siz gidin düşmana yar olun, bense
Sizin derdinize bulum ilacı.

Diken yarasından korka korka siz,
Beni kılıç ile kestirin, noolur?
Birleşip padişah cellatlarıyla
Boynuma ip salıp astırın, noolur?

Farketmez, yine de sizi severim,
Farketmez, yine de özlerim sizi.
Göğsümü kurşuna siper ederek,
Bir ani ölümden gizlerim sizi.

...Elçatmaz zirvede yalnız bir ruhum,
Gözüm derdi görür, gönlüm Kabe'yi.
Ben öz aşkım ile çok yaşayardım,
Sevdiyim adamlar öldürdü beni...

Ebediyet

Bahar ne mübarek –
rengi açılıp
Topraktan poz veren gül çiçeklerin.
Gönlü gülümsüyor, gözü açılır,
Ne mutlu anıdır kelebeklerin.

Dünyası ne mutlu kelebeklerin –
Gelişi gidişi deli hayrettir.
Üç günlük ömürde gül çiçekleri
Öpe öpe ölmek – ebediyettir.

Dünyası ne mutlu kelebeklerin –
Hiç zaman kederden kurmazlar hayal
Ölür seve seve gül çiçekleri,
Ölür...
başka işe fırsatı kalmaz

Şehit şarkısı

Uykusu var yerin, göğün
Nefesinde, kokusunda.
- Yat yavrum. Tanrı dinlenir
Yavruların uykusunda.

Toprak henüz uyanmamış,
Yere taze gün değende,
Ağac dik. Tanrı dinlenir
Ağaçlar çiçekleyende.

Mest olma Türkler, Oğuzlar,
Kıpçaklar medh olunursa.
Şehit ol! Tanrı dinlenir
Yetim yurt feth olunursa!

Türk dili

Of , babamın güzel dili,
Bin yıllar o yandan gelir.
Milyon, milyar aziz candan,
Derya derya kandan gelir.

Aye gibi derin dili –
Of, anamın şirin dili!
Meğribin, Meşrikin dili
Sultandan, hakandan gelir.

Ruhu gök gibi koskoca,
Ahı meleklerden yüce.
Koşa koşa, uça uça
Sırlı bir cihandan gelir.

Bu dil yüz bin dilden önce,
En uzak kadimden önce,
Tarikatdan, dinden önce
Ulu Yaradandan gelir...

Sükut şarkısı

Şeytan da uykuya dalıp,
Bu zulmet nurdan incedir.
Sanırım ki, cennetteyim, -
Yahu, ne sakın gecedir!

Bu zulmet nurdan incedir,
Ben ona gönül veririm.
Dört yanım rüya görüyor,
Bense Allah'ı görürüm.

Sanırım ki, cennetteyim,
Bu dünya benden aralı.
Sükûta bakıp sevinir
Canım yaralı yaralı.

Ya Rab, ne sakın gecedir,
Zulmet beyaz nur kokuyor.
Neden lal sağır olmadım –
Sükût ne güzel okuyor...

Ruh halı

Şükür, ayaklarım var,
Basit bir arabam yok.
Küçücük kulübem var,
Kocaman harabem yok.

Alnımda – şans sillesi,
Ömrün bitmez çilesi...
Ruhum – aşkın şulesi,
Dairemde sobam yok.

Gönlüm geniş, odam dar,
El öpmeye babam var,
Sekiz milyar adam var,
Oysa ki bir adam yok.

Şair

Ahtır, çeke çeke ölür,
Şairin ahı bilinmez.
Gece gündüzü karışık,
Akşam sabahı bilinmez.

Yaşar – divane sayılır,
Ölür – heykeli koyulur.
Öz içine sürgün olur,
Suçu günahı bilinmez.

Bahtın önünde düz durur,
Tanrı'yla yüzbeyüz durur,
Özü öz boynunu vurur,
Cellatı-şahı bilinmez.

Kuştur – budak üste ölür,
Dumandır – dağ üste ölür,
Şair ayak üste ölür,
Ölümü, Yahu, bilinmez.

Son görüş

Baktın...
Gülüm, bu son bakış
Bulut örtmüş Ay mıdır?
Gözümüzün rengi başka,
Göz yaşımız aynıdır.

Baktım...
Dönüp bir de baktım,
Sanki son kere sana.
İstedim diyem ki, beni
Ak kefene sarsana.

Demedim.
Sözüm soğudu,
Dilimde buza döndü.
Yanağımda yaş da dondu,
Sessiz yıldıza döndü.

Demedim.
Her şey lal oldu -
Yer de, gök de, hava da.
...Üç kuş yaşayamaz ki
İki kuşluk yuvada...

Ayakkabı boyayan çocuk...

Eli fırçaya,
Gözü paraya,
Gönlü yaraya alışık
Boyacı çocuk.

Okuldan, mektepten,
Fatih'ten, Babek'ten,
Şeytandan, melekten
Haberin yok.

Annen var mı, baban var mı,
Yerin yurdun, odan var mı,
Isınmağa soban var mı? –
Haberim yok.

Ben sana hemşerim,
Umutlu seherim,
Galebem, zaferim
diyemem.

...Çizme silen çocuk,
Zorla gülen çocuk,
Bir çizmelik ağuşun,
Öksüz sefil duruşun,
O tertemiz bakışın
Haramım olsun!

Neden mutlu olum ki...

Daha ne kaldı ki üzölmeli...
Dost ihanetine de,
Düşman nefretine de alıştım.
Ne nehrlerin akışına,
Ne de rüzgarın yönüne koşuldum,
Oysa ki ben
öz fırtınamda boğuldum,
öz sularıma karıştım.

Neden mutlu olum ki...
Karabağda şehit olamadım,
Tebrizde hoca.
O millet ki yüce,
O millet ki koskoca –
Bu gün onu bulamadım.
O milleti aradım bir ömür boyu,
O millete doğru yürüdüm.
Cehennem ateşli bu yolda
Beni mum sananlar yanıldılar –
Ben kurşun gibi eridim,
Yüreğimde ağladım,
Fakat yine yürüdüm...

...Yağmursuz çiçek olsam da,
Sarılarıp solan değilim,
Bu sonsuz ıssız yollarda
Gülüm, kaybolan değilim.
Neden mutlu olmayım? –
Tanrı aşkının cefası,
Sonuncu dostun vefası,
Yavrularımın gönlünde
Tebriz, İstanbul havası
Beni yaşatır...

Masal

Ah... Ben uyandıktan artık öğlendi –
Pusuda duranlar sonuncu payı,
Sonuncu tikeni götürmüşüler;
Uzatıp geceni, söndürüp Ayı,
Kayığı, yelkeni götürmüşüler.

Ah... Gör ben kimlere bel bağlamıştım –
Tek تنها kalmıştım taşlık sahilde;
Deli bir haykırış vardı içimde:
- Bu yalın ayakla, bu boş elimle
Aç susuz nereye, nasıl göçüm be!?

Ah... Kumsuz sahilde akşam olurdu,
Gökte Tanrı idi, Yerde ben idim,
Dört yanım kayalık, deniz ve... hasret;
Ruhum hüngürürdü, fısıldayırdı:
- Gamlı bir şarkıyı söyle ve... sabret.

Ah... Ben uluyordum... söylemiyordum,
Meğerse, Tanrı'ya ninni okurmuş
Yüzümde nakş olmuş hüznün görkemi.
...Derya ortasında nazlı bir gemi
Yüzürdü sahile açıp yelkeni.

....Yıllar ötüp geçti...

Men gemim ile,
Kendimin o beyaz yelkenim ile
Bir sefer eyledim aynı sahile;
Benim son lokmamla adam olanlar,
Benim kayığımla gemi alanlar
Şimdi çırıl çıplak uluyordular...

Bekleme pazar gününü...

Bekleme pazar gününü,
Cumaeresi gel, gülüm.
Gel, aşkınla beslediyim
Penbe gülü der, gülüm.

Uzaktarda ah çekersin,
Her ahda bir günah var.
Bekleme pazar gününü,
Henüz pazara çok var.

Bekleme pazar gününü,
Ruhum solar, sararır.
Sevgi de sular gibidir,
Aka aka durulur.

Bekleme pazar gününü,
Şenbe günü gel, gülüm.
Sonra yine beklerim,
İstersen yüzyıl, gülüm.

Yalnız kadın

Çaresiz günahların –
Melek günahı gibi.
Ahın öyle masumdur ki,
Meryemin ahı gibi.

Bilirim kara talihin
Yüzün gibi ak olmayıp.
Payın kara türban olup,
Kara kalpak olmayıb.

Korkma, yasan omuzuma,
Başla acı masala...
Hüngürtünü kesme, gülüm,
Ağla, doyunca ağla.

...Solmamış çiçek gibisin,
Koklamaya adam çok.
Benden başka yanında
Ağlamaya adam yok...

Uyguladı: Anar Rafıgoğlu

AYIŖE NEBİ

1967

Qerbi Azerbaycanın İcevan ili, Haggıhlı köyünde doğdu, ilk eğitimini o köyde aldıktan sonra Azerbaycan Petrol Akademisini bitirdi, ardından İstanbulda dini eğitim aldı. Üç Ŗeir ve bir deneme kitabı var, hazırda bir qazetede köŖe yazarıdır. Ailelidir, üç çocuğu var.

Bu can bu ten

Havayla su ateşle toprak...
Bu can
bu ten
bu ben

Çarmının kollarında
Sağa sola gerilerek,
Zamanın parmaklarıyla derilerek,
Ormanların zümrüdünden süzülerek,
Üzülerek
Üzülüb üzülüb kırılmaya yön koymayan
Işık düşür
Şık düşür
Bu can
bu ten
bu ben

Göğü başına kalpak eyleyib,
Yeri yanına yamak eyleyib,
Canına cahan gezip,
Canda nihan gezip,
Dolaşıp dolan,

Döşenib ölen...
Bu can
    bu ten
        bu ben.

Sıra sıra sıralanıp
Kışdan kopub aralanıb
Yaz havası can kavgası
Başı kalda kara dağlar,
Hava gelmir başıma
Ya sabır ya sabır...
Bu can
    bu ten
        bu ben.

30.04.09.

**Yaa hallac yaa mensur
Inceldi nur akan sular**

1

Uzun sözleri kısaltıb taç yaprağa bükürim,
Yakıştıırım etimle tırnağımın arasına.
Nefsimi yolda yatan köpek sanıp
Gülerim.
Güneşin son şafağı son zerresi içinde
Mansur tecellası yansımakta.
Uçum uçum uçunur hicretin önünde
Canım, nefesim.
Bir büküm canım nefesimin içinde,
Gedip uzaklara dönerim
Getirim nefesimin içinde tecellasını sırların,
Hikmet ehline yormazım,
Açmam hikmetin çözümünü.
Öyle titrerim, öyle uçunurum
Hikmetin sırları kabarır ay gören deniz kimi.
Mensur Hallaç dediler,
Atık-atık oldu ruhumun ilmeleri.
Hallaç oldu
Köpek gibi uludu ruhunun önünde nefsi.
Su istedi,
Su içti.

Tohdadı (rahatladı) nefsi Hallaçın.
Aç kurt kimi ezdi başını nefsinin Hallaç.

Taranmamış yün gibi atık-atık etdi,
Atılmış-çırpılmış yüne döndü.
Döndü, ağrıdı,
Ağrıdı, acıdı,cız etti canının içi
Ebedi ateş kavurdu, savurdu külünü göğe,
Döve-döve
Başına gözüne
Renk kattı sözüne.

2

Ey beni adem, lütf eyle nefes der (soluklan),
Sönmesin suretin hüsnünde günün ziyası.
Mekanları aşdım da gelip lamekan oldum.
Kurdum kuru dallardan ağaç oymağı, (kulübe)
Lütf eyle, nefes der, ey beni adem.
Silkin üzerinden yığılan karamatı, (kasveti)
Silkin, akıp dökülsün suretin tan yüzü,
Tan yüzü belirsin suretinde, ey beni adem.
Güzellik adına kalksın kıyam etsin
Canlar, beşer evlatları, ey beni adem.
Canda usanmaz secdelerin ebedisi (ölümsüzü).

3

Can telaş etmez, Mensur darda sıkılır,
Şebi-arus artırır ışıkları,
Gözleri kamaşır meleklerin.
Açılır katları,
Çözülür dilleri,
Tükenmez sırları.

Mensur tutar nefesini darda bir an,
Bir an içinde doyar nefesi Mensurun.
Ey hüsnüne ziyade afet doğan,
Ey kalbine ateşi mekan bilen,
Beni terk etti "lenterani" Turunda.
Korumaz zerrenin içindeki kainatı
Çözülen diller.
Çözülen diller tecellasını tasdik eder.

Hallaç "Rabbim" dedi,
Tohum koydu dilinin üstünde çiçekler.
İmtina etti balıklar sudan,
Lehleyen köpeklerle serinlik oldu Hallacın nefesi.
Hallaç nefesinden yeller yön aldı,
Debertti azgın suları,
Savurdu kayaları ufaldarak.

Hellaç nefes saldı kıyamet uzaklaştı,
Damarların içinde kanın karasında
Can şaha kalkıp secdeye kapandı.
Tende can susur,
Can durur.
Can gelir, can gedir
Değişmir növrağını sübhle şer çağı
Şer çağı canda.

Sübh açılır darda Hallacın yüzüne,
Hallaç darmadağın,
Sübh soğuşunu ısıtır nefesindeki ateşle.
Enginlikleri kat-kat, mertebe-mertebe

Geçirdi nefesinin gözünden.
Katlar, mertebeler nizamla rükuya gitti
Hellacın önünde.

Hellaç nefesinin içinde büyüdükçe
Alçaldı sonsuzlukların yüce dağları,
Eridi gözlerinde.
Atık-atık oldu Tur dağı kimi,
İnceldi nur akan sular,
Çekildi ayla kabaran sular.

4

Yollar sabırla yitirir izimi,
Gömgök (masmavi) çöllere düşmür gölgem.
Çıkarım, çıkmaya Yusuf kuyusu,
Düşerim, düşmeğe uçurum bol.
Nefsim atıp tutur beni elinde,
Zülmetin içinde karanlıklar durulur...

*24 agustos 2009,
Pazartesi*

***

Zulmetin arasında
Ağlayan bebeğime uzanan ellerim
Mızrak gibi dokundu karanlığa.
Bir hava çaldı zulmetin zifirisi
Ninni bilip oynadı
Boz halının üzerinde minicik yavrum
İnledikçe gecenin simleri
Daha da boz oldu halının yüzü
Düşe kalka
Sevine güle oynuyor yavrucak
Meydan okuyarak zulmete.

Feleğe sırdaş

Yenilmek...
İçimdeki sessizliğe dalıp sustukça
Gizlendiğimi sandım.
Yok olacam, öyle bildim,
Gün gündüzü, ay geceyi,
Su çukuru doldurunca
Yok olmadım,
Varım, varım.

Hüzne kardeş oldum,
Feleğe sırdaş.
Ben söz söyledim,
İtrından patladı gonca.
Ben söz söyledim, söz yuttum,
Söz yuttum, söz söyledim,
Katlandı zaman içimde kat-kat.
Uzayan yollar dürülüp
Dürüm oldu doldu avcuma.
O ucundan bu ucuna iz saldım
İlmeğine göz saldım,
Bu gerdişden söz saldım,
Kıvrıldı göğün uçları.

Boğuldum,
Gittim geldim bir de doğuldum,
Toprak olup ateşle yoğruldum.
Feleğe sırdaş oldum,
Hüzne kardeş.

***

Çiçekle yardığın toprağa
Yağmurunla
Nurunla girerim.

Gecenin ağırlığını
Tarıkla çeken azaldan
Kuranın yeminleri
Öyle titretti beni
Vurdu fecrin şafağı alnımdan
Vurmadı mı
Fecrin şafağı alt üst etti
Alnımdaki dizimini harflerin

Secde
Tüm dehşetleri şiddetleri
ezik kağıt gibi dürerek koydu dizinin altına

Bir yağmur damlasında arınıp dönerim
Dönerim
Toprağı yaran gülünün etri üstümde
Sen yağ çek zebanilerini yeminli yerlerden
Kapımı Tarık çalsın Kariadan önce

Boyumu ayarlarım kapına
Perde perde açılır düğümler
Sabah yıldızının ışıltısında.

Karia

Kapı çalan,
Benim kapımı çalan,
Kimdir kapımı çalan,
el kariatu
...mel kariah.

Göğsümde sırları çözen
Uzakları yakın eden,
Işıkları nura,
Kokuları etre incelden,
Makam üste makam,
Hal üste hal
İçimde melal,
Gönlümde sürur.
Evim renksiz,
Hava kokusuz,
Açar(1)kifilsız*,
Gündoğan, gündoğana bakıyor
Kapımı çalan.
Benim kapımı çalan
el kariatu
mel kariah.

---

* (1) açar-anahtar

Kadir

Kadir gecesinin
Menekşe göğünün kubbesini
Örtmüş kanadlarıyla melekler
Sızıyor yılduzlardan ışık.

“İsteyin vereyim,
Dileğin hasıl edeyim”
Nidalı Rabbim
Açmış kapılarını.

Duaya açılan ellerim
Titriyor rahmeti boşanırken sübhden.
Bir henirti(nefes) var her adımında
Sübh çağı
Kavşağında nurla karanlığın
Anahtarsız çözülüyor kilidi kıfılların.

Yürümüyor ayaklarım,
Söylemiyor dilim,
Vettini vezzeytin.
Ağaçlar eğilip su içiyor budaklarından,
Sürur içre sürur,
Ve Turu Sinin.
Kutlu vadilerde nurlu kururlar
Vallah sağ elimde, billahi solda
Nefsim uçurumda,
Başım çığırda yolda.
Ruhumun menekşe damarı
Kurguşun eritir
Kadir gecesinin uykuları kovan
Hıştırtısında, sessizliğinde.

***

Sökülür piltim piltim
Sözün gömleği
Hu hu söyler
Sözler gecelerde.

Boğur içimde
Çağlayan şu hu
Beni ve beni
Şu seherlerde(sabahlarda).

Kadrin içinde
Yalnızlık yanır,
Kuşlar uyanır
Sirri siperde.

***

Göklerde engin sahra
Kat kat yollar münteha
Sonunda ak mavera
Lamekanım, lamekan.

Tubanın yaprakları
Hışırda akşam sabah
Günün şafaklarıyla
Başıma sepelenir.

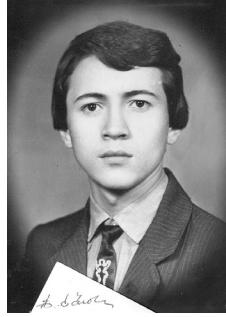
Lamekanım, duvarlar
Çöker durmaz önümde
Gül etri şahidimdir
Mahşerde din gününde.

***

Heyyy
Ölü denizlerin yitik suları
Canımın yokluğuna uyup
Kurun çadırları rüzgarların ayağında

Heyy
Ölü denizlerin
Balıkla sevdalanan suyu
Başından yüce mi
Ruhumdan sıcak mı
Aç sevdan
Sevdana kayık yollarsam
Dalgalar çiçek açır
Filizlenir rüzgarlar
Bana acılar yollar
suyun halkalarında
Halkalarında suyun

Heyy
Ölü denizlerin yitik suları
Heyyy...

ÜLVİ BÜNYATZADE

1969-1990

*Göyçe ilçesinin Basarkeçer bölgesinin
Kesemen köyünde dünyaya göz açmıştır.*

*1987 yılında APXDİ nin İngilizce
bölümüne girdi.*

*10 Eylül 1989 yılında Ana toprağı, doğma
halkı karşısında evlatlık borcunu şerefle,
onurla yerine getireceğini vicdan borcu
bilerek kendi kutsal "And"ını yazmıştı.*

*19 Ocak 1990 yılında gece Bakü'ye giren
işğalçı Rus ordusunun yolunu kesmiş,
göğsünü halkına tuşlanmış kurşuna siper
ederek hayatını kaybetti.*

*Ülvi Bünyatzade Bakü'de şehitlikte 40.
qabrde defnolunmuştur.*

Şimdiyecen 6 kitabı yayınlanmıştır.

A n d

(el yazması)

"Ben, Bünyatzade Ülvi Yusif oğlu, hayatımda ilk ve son kez kendi vicdanım karşısında yemin ederim; bir elin, bir milletin adını temsil ettiğimi hiç zaman unutmuyacağım; Azərbaycan torpağımın gururdan, gayretten yoğrulmuş adını mukaddes tutacak, bu ada leke vurmak isteyen tüm üsurlara karşı duracağım; kendi azerbaycanlı varlığıma, vicdanıma, meslekime, asil soyuma, damarlarımda akan azerbaycanlı kanına layık oğul olacak, qorxaqlığı, alçaklığı, yaltaqlığı kendime yakın birmayacak, neyin pahasına olursa olsun, kendi azerbaycanlı "ben"imi onaylayacağım.

Eğer sözüme emel etmesem, koy Annemin sütü, elimin ekmeği bana haram olsun, Vatan yüzü görmeyeyim.

İmza: B. Ulvi. 10.IX-89 "

***

Sen
benim ismime
rastlamamışsın.
Adsız uyuyorum bu karib yerde.
Sana ismimi demeyeceğim.
Beni diri biliyor,
Annem bekliyor.
Söyleme,
beklerse beklesin.
Dayanamaz bu derde.
Görüyorum, kabrimin içi yaş oluyor.
Galiba, annem gizli-gizli
ağlıyor.
Rüyama gelse,
ona söylerim.
Ağlama, Anne.
Ben çok iyiyim.
Senden yana rahatsızım.
Neden her gece
çıkıp yola bakıyorsun?
Niçin vakitsiz
uyuyup,
vakitsiz kalkıyorsun?!
Kardeşim olsaydı,
ona söylerdim.
Belki...
sen olasın
benim kardeşim.
Meğer razı mısın?
Şimdi git bize.
Avut Annemizi, sen benim başım*.

---

* Sen benim başım - burada: yemin et, başım üzerine yemin et anlamında

***

Bugün o,
kendi oğlunu askerliğe
uğurlayan bir annedir,
bir anne.
Geçenleri anarak,
hasreti duyarak,
ah çekiyor.
Ahı rüzgarların
hazin esintisine dönüyor.
Gözlerinden
damlayan
ilk bahar yağmuru.
İntizarlı bir gönülden
koparak gelen göz yaşıdır,
göz yaşı.
Bir arzudur, bir istektir,
bir umuttur her tuğlasi, her taşı.

***

Dünyada bir yol var-
şiiir yolu.
Bu yolu yaradanlar,
sonra
Nizamiler, Vurğunlar
olub.
Mücadile ediyorlar,
milyon-milyon “şairler”
bu yola varmak için.
Kendi açtığı cığırı*,
bu yola sarmak için

---

* cığır - patika

Dokunma, amandı

Kar yağıyor,
ağır-ağır...
Karip yüreklere
inen dert gibi.
Gönlümü
parçalayan
keder gibi.
Kar yağıyor,
ağır-ağır...
Akşam
ne bulut vardı,
ne soğuk rüzgar.
Demek ki,
tabiat da
şakadan hoşlanıyor
Çekmeler
inatla
karı hışmalıyor.
Ey kış!
Ricum var
senden.
Kasıtlı üşüt ellerimi,
ayaklarımı.

Dondur
yüzümü,
parmaklarımı.
Dondur
İnsanını!
Dayanacağım!
Sabrım
bir deryadı.
Ancak yalvarıyorum,
yalnız yüreğime
dokunma
dokunma, amandı.

***

Atama oğul değilim,
Anneme oğul değilim.
Bu ocağın kör çırağı,
Yanmayacak ışığıyam
Annem-babam zamanetir,
Ben zamane çocuğuyam.

***

Ben korkmuyorum uzak yola çıkmaktan,
Bu yolun,
şahtesinden, soğuşundan ben korkmuyorum.

Ben korkmuyorum uzak yola çıkmaktan,
Bu yolun,
acıısından, ağrısından,
«Ölüm» adlı uykusundan ben korkmuyorum.
Yollar sayısız,
Yollar sonsuz,
Yollar ötür,
Dünenimden,
bu günümünden, sabahımdan
ötüb geçiyor.

Ben korkmuyorum uzak yola çıkmaktan,
Çünkü,
dünyadaki tüm yollar,
Annemin tandır evinin önünden
ötür geçiyor.

1989

Dilberim

Kuze alıp çeşme üste inince,
Görüp göz getirdim sana, dilberim.
Gözlerini gizli-gizli süzende,
Al-kan çöktü yanağına, dilberim.

Dedim: "Gel, dolaşaq dağı, dereyi,
Gel, toplayalım benövşenin terini ".
Dedin: "Oğlan, çok akıtma terini".
Beni koydun yana yana, dilberim.

Kirpiklerin beni aldı nişane,
Yüreğimde kaldı senden nişane,
Dedim: "Ay kız, annem gelsin nişane".
Gözlerini süzdün yana, dilberim.

Dedim: "Sensin güzelliğin ilk barı,
Koyma sıxsın beni sevgi qubarı.
Ülvinin kabrine koyarsın barı,
Bir benövşe, sen, ey sona dilberim.

Hayat için... Vatan için...

(Sınıf arkadaşlarıma)

Biz kendi ömür sazımızda
"Dilqemi" ni bilmeliyiz.
Leylimizin kalbini
Mecnun gibi sevmeliyiz.

Bisütunu biz de yarak,
Çensiz Çenlibeller kurak.
Sazımızda ağlayarak,
Biz hayatta gulmeliyiz.

Savaşlarda yoğrulmuşuk,
Geleceğe kırlangıçık.
Hayat için doğulmuşuk,
Vatan için ölmeliyiz!

Elvida

Diyorum vüsâlin ne azmış ömrü,
Gidiyorum, elvida, güzel, elvida.
Gelmişim ki son kez birggezelim,
Bizden kalan qoşa ize, elvida.

Bu yerlerden bahar çağı keçerdik,
Çiçeklikden sana çiçek seçerdik.
Avuç - avuç bir çeşme su içerdik,
Beyaz suyunda yüzen buza, elvida.

Ben Ülvîyem, ulvî söze aşığım,
Saf kalbe, billur yüze aşığım.
Gözlerintek ala göze aşığım,
Sevdiğim o ala göze, elvida.

***

Deminden bakar dururm sana,
Güzellik sirlimiş, sen de sirlisen.
Gözlerin dilimden şiir diliyor,
Sen kendin hayatın en saf şe'risen.

Acaba, güzellik neden yaranıyor?
Bunun cevabını bileydim keşke.
Başımı dizinin üstüne koyup,
Uyuya-uyuya öleydim keşke.

O gerden, o cemal, o şehla gözler,
Heyif ki, şerefim, şöhretim değil.
Gel, inan, sen benim bu sözlerime,
Sana şiir koşmak kudretim değil.

***

Aşık, telli saz götür,
Olup keçenten konuş.
Dostunu düşmanından,
Ayırıp seçenten konuş.

Köroğlu narasından,
Kerem'in nalesinden,
Muhabbet badesinden,
Şerbet içenden konuş.

Bey gelinin solunda,
Kolu zarif kolunda,
Ülvi, yarın yolunda,
Candan geçenten konuş.

Menekşe maniler

Bahar ne tatlı şeymiş,
Menekşe kokuluymuş.
Ömrüm senin aşkıdır,
Aşkın de menekşeymiş.

Dağ yamaçta menekşe,
Üşürdü çiğ düşende.
Bir menekşe gibiler,
Aşıklar küsüşende.

KULU AĞSES

1969

Ağdam'a bağlı Gülablı köyünde doğdu. İlk şiiri 1980 yılında yayımlandı. Asıl mesleği gazeteciliktir. Çeşitli basın yayın kuruluşlarında, o sıradan Azerbaycan Televizyon ve Radyo Şirketinde baş redaktör yardımcısı olarak görev yaptı. Halen "Ulduz" adlı edebiyat dergisinin baş redaktörüdür. 1998 ve 2007 yıllarında, iki kez "Cumhurbaşkanlığı Tekaüdü"ne layık görüldü. Bu güne kadar dört kitabı yayımlandı. 1998 yılından bu yana Azerbaycan Yazarlar Birliği üyesidir. "Altay – Alp", Şahmar Ekberzade ve Resul Rıza edebi ödüllerini aldı. Şiirleri dünyanın birçok dillerine çevrildi.

***

Sevgi bol, dert de... çok şükür
Eksik olan ne ki? Tutmaz.
Gökten taş yağdırır Huda
Başa değse de korkutmaz

Ben Şeytan yavrunum Tanrım,
Ölü ver, diri sunayım!
Sen ordan boş testi gönder,
Doldurup geri sunayım...

Ömür sürüyorum hele,
Verdiğin günden yukarı...
Bazen kaldırasım gelir –
(Kapanıp ayaklarına)
Seni kendinden yukarı...

Yüreğinde bir arzu tut

Yüreğinde bir arzu tut,
Ve böl onu iki yere.
Aşktan dönen kâfirdir, gel,
Yine her zamanki yere.

Yüreğinde bir arzu tut,
Birazcık karışsın başın.
Tavanı mı delindi ne?
Gönle damlıyor gözyaşım.

Yüreğinde bin arzu tut,
Arzun başacan...¹ Sevdiğim.
Ben ÖLÜME gider oldum
Sen kal yaşa! Can sevgilim.

- Hicrana takatin var mı?
- Dil açıp söz diyeceğim.
- Yine beni mi gözledin?
- Ben ORADA gözleyeceğim

---

¹ Arzun başacan: Muradına er, dileğin kabul olunsun anlamında hayır dua sözü.

Noktalar

(Dur(y)gu işaretleri² silsilesinden)

Dilimden düşmüyor bir ad

.n.o.k.t.a.l.a.r.

Tanrı'dan güzel cellad

.n.o.k.t.a.l.a.r.

Derdidir dermanımın

.n.o.k.t.a.l.a.r.

Arasında kanımın

.n.o.k.t.a.l.a.r.

Yel vurdukça dağılır

.n.o.k.t.a.l.a.r.

Gök, "sual"e sarılır

.n.o.k.t.a.l.a.r.

Kalem ve kâğıttır, bir de

.n.o.k.t.a.l.a.r.

Gökte Allah'tır, yerde

.n.o.k.t.a.l.a.r.

---

² Şairin "Durgu(Noktalama) İşaretleri" adlı silsile şiirleri vardır.

Ünlem

(Dur(y)gu işaretleri serisinden)

Sestir, feryattır korkudur

Ünlem

Sanki oklava yutmuştur

Ünlem

Hiç ipe-sapa yatmaz

Ünlem

Suale kendisi batmaz

Ünlem

Tanrı yâdından çıkan:

Ünlem

Oktur, yayından çıkar,

Ünlem

Virgüle taş taşır,

Ünlem

Noktanın baş taşıdır

Ünlem

Sual³

(Dur(y)gu işaretleri serisinden)

Bu gelen yaşlı kimdir?

Sual

Başı kapazlı⁴ kimdir

Sual

Nedir, niyesi yoktur

Sual

Derttir, iyesi yoktur

Sual

Başından duman çıkar

Sual

Nokta üstüne kalkar

Sual

Ne oraktır, ne ada

Sual

Tanrı'nın bir adı da:

Sual.

---

³ Sual: Soru işareti

⁴ Kapaz: Papazların giyindiği elbisenin başı örten ve yüzü göstermeyen başlığı.

He-ce

(Dur(y)gu işaretleri silsilesinden)

I

Sessiz gecedir...
Çok var daha
Sabah ezanına.
Kalemim balta gibi
Yine doğrayıp döküyor
Derisi kalın geceyi
“Hece” nin kazanına...

II

Garip bir sabahdı o...
(Vaktini unutmuşum)
Sevindim...Oh, ne güzel
Yüreğimin yağıyla
Pişirdiğim geceyi
Güneşe pay tutmuşum...

***

Parmağım yaman şeydir,
Gördüğü şeye uzanır.
Çıkarmaya göz arar hep,
Bana düşman kazanır.

Bir ucu hep tetiktedir,
Nişangâhta da ben varım.
Böyle şımarık parmağa
Vallah, bir ben katlanırım.

Üstüne rakam yazdırdım
Sıfırdan dokuza kadar.
Tutsa bir kızın elinden
Bırakmaz dokkaza⁵ kadar.

Tek korkusu soğuktandır,
Selamdan bile üşüyor.
İki mısra şiir çıksa,
Sabaha kadar çeğniyor.

Bedenim taşın altında
Elimi kabirde sayın...
Ata, ruhun yardım etsin!
Parmağımı oynatayım.

...Dert içimde at oynatır
Yok tavanı, döşemesi.
Ya Rab, sıcakta öleyim,
Parmaklarım üşümesin...

---

⁵ Dokkaz: Evin bahçesinin kapısı, dış kapı.

***

Tan yeri, gecenin gökte alevlenen
Bağrıdır.
Haberin var mı?
- Bilmiyorum.
Bir daha yaprak gönderme rüzgârın postasıyla
Bağlıdır.
Haberin var mı?
- Bilmiyorum.

Yüreğin, içine açılan kapındı senin,
Aç bakalım, neyin var kabında senin?!
Ömrün günlere bölünmüş... Seni kalandan
Sakladı.
Haberin var mı?
- Bilmiyorum.

Hepimiz borçluyuz bir can, ölüme,
Ölse de, bulmayız care ölüme.
Tanrı helak etmez bizi... ancak ölüme
Yoklatır.
Haberin var mı?
- Bilmiyorum.

***

Artık güne satmam günü
Giydir, harraca çıkarım.
Okşa beni kedi kimi
Seni ağaca çıkarım...

Çıtlayıp attığım sözler
Sana dokunur birden.
Ben ayakta ölmüşüm ki,
Kaldıran olmasın yerden.

Allah dünya pazarının
Sırtına taş koyup gitmiş.
Vitrine bir nefes hava,
Bir damla yağ koyup gitmiş...

***

Engin çölün düzündə
Su köşkü⁶ olmalıydı.
Yüreğın alt gözündə
Son aşkı olmalıydı.

Bu akşam dilek tutalım:
Gün batsın, gurub kalsın.
Ömrü neyle korkutalım,
Yerinde durup kalsın?!

Dün taze bir söz yedim
Tadı tuzu kaçmadan.
Dalgalar coşup gitti
Rüzgar ağzın açmadan.

Telhekin⁷ bin yıllık derdi
Dert onu öldürmede.
Bir yol ağlamak isterdi
Kimseyi güldürmeden.

---

⁶ Su köşkü: gazete, dergi, su ve benzeri içecekler satılan büfe.

⁷ Telhek: Saraylarda Şahı güldürüp eğlendirmekle görevli kişi, soytarı.

Karabağ Şikestesi

Balamın canına,
Atamın mezarına,
Bir de işgal anına...
Bak! Neyin üstüne ant içiyorum:
Seni çok sevdiğimden
Şiir yazmadım şanına.
Sanırsın ki
Bayrağın kara rengi olduğundan
Utanıp yazmadım,
Azatlığın sırtında üzengi olduğundan
Utanıp yazmadım...
Yook!
Dedim ki, yazdığım şiir
Usta bir avcının
Kendi nişanlısını vurup
Kaçırmasına benzer,
Mimarın
Yaptığı kaleyi
Sevinçten kendi başına
Uçurmasına benzer.
Bu yüzden hiçbir şey yazmadım şanına.
Bak! Neyin üstüne ant içiyorum:
Balamın canına,
Atamın mezarına,
Bir de işgal anına...

Kıyamet

Tövbe, görülmemiş felaket böyle,
Göğün damarları kesilmiş sanki
Tanrı gazabından bulut eliyle,
Topraktan dizini dövüyor sanki.

Gökten zehir ve zehirimar yağıyor,
Allah'ın altında ne var, yağıyor...
Minberde dört olmuş molla'nın gözü,
Gömdüğü cenaze suda yüzüyor.

Sular sunası da suyun altında,
Yağmur havası da suyun altında...

Çekip üstümüze yağmurdan ağı,⁸
Anladık ölmüşüz,
  inip aşağı,
Acep gelecek mi, haya⁹ Yaradan,
Sağ iken görmesin onu bir adam...

---

⁸ Ağ: Mecazen kefen.

⁹ Hay: Yardım çağrısı, feryat.

Sensin her yer...

Ömrümden kaç günüm kaldı,
Ve kaç saat, İlahi?
Çoktandır senden ne haber gelir,
ne emanet, İlahi!
Sen ordayken kimler kesti
Yolumuzu söylesin?
Gideyim mi cehenneme,
Nereden gelir sesin?..
Ne zaman koşarım dörtlüme
Ben ecelin atında?
At altımdan uçup gitse,
Ben de senin altından.
Ha uçsam, kendi üstüme
Uçar öz günahım da..
İtiraf edeyim belki,
Kurtuldum söz günahımdan? –
...Ben senin bacın kızına
Mehr saldım yâdında mı?
Ne özgeye verdim, ne de
Kendim aldım, unuttun mu?
Yolda koydum gözlerini,
Gözümü dağılasın,
Ellerine kurbanın ben,
Üstümde saklayasın.
Kaç kere söz gönderdin de,
Erindim, yazamadım,
Yüreğime ocak kurdun,

Şükürsüz ki, ısınmadı.
Kadan, belan sızan yere
Şarap süzdüm, bilirsin,
Senin kurduğun dünyaya
Dudak büzdüm, bilirsin.
Ruhumu kıpırdatmadı
Bin tür naz ü nimetin,
Kötüledim talihimi
Haktan gelen kismeti...
...Merhemetin, neylesem de,
Günahımı aşmakta
Çoktan beri içimde, bir
Yakarış dolaşmakta:
Gidip tövbeler etmeye
Bana yer ver, İlahi!
Öyle bir yer ki, bakayım
Sensin her yer, İlahi!..
Günahımı neyle dersen
Yıkayım, yuyum orda,
Eğer gücün yetse beni
Kendine doyur orda...

Harp Malulü

Üzdü ayaklarımı vatan yolu
Döndüm yarım boylu...
Döndüm
Bedenimin üst katıyla,
Döndüm
Araba denen malul atıyla...
İki balam gözüyaşlı
Karımın başı taşı...
Zavallı her emri gözümde sezer:
Hem beni gezdirir,
Hem ... kendi gezer...
Soframda haram var
Konuşmuyorum,
İki aç yavrum var
Konuşmuyorum.
Gül ağzı açılınca hayretin:
“Vatanı korudun, ya kendi namusun?!”
... Üzdü ayaklarımı Vatan yolu
Bu da bana teşekkürü,
“Sağ ol”u ...

***

Bunu bir tek sana anlatıyorum
Benim biricik oğluma
Fakir evinde kurulmuş
Turşu küpüdür baban.
Ağzı bazen açılır
Bayramdan bayrama...
Senin dünyaya gelişin de
Bayramdır diye
Bir, iki sözüm olacak
Allah eylesin,
Ve asla benzemesin
Nasihata,
Öğüde,
Şikâyete...
Belke bir zaman yardımına yetişir
Zor günde, dar ayakta.
Kuş kuşla ötmez oğul,
Şair şairle çarpışmaz.
Kuş budaktan okuyor,
Şair varaktan.
Kadına yalan söylemezler,
Hakikat erkektir, yanılmıyorsam.
Elbette, gerektir erkek, kadına.
Erkeğe gerçeği demezler,
Yalan kadına benzer daha çok.

Bu yüzden her erkeğin içinden
Bakmak geçer yalanın tadına.
Bir de unutma,
Ben kimsesizliğimde benzersiz oldum,
Sen, galiba babana benzeyeceksin.
...Bu kadar, oğul.
Geç oldu, artık uyu.
Herkes uyuyor
Bak, gökyüzüne
Ne kadar da kaygılı,
Gecenin küreğine
Yıldızdan pilte¹⁰ koyuyor...

---

¹⁰ Pilte: Küçük çıra.

Ben Ve O

Ben
Onun kucacağını dolduramadım
O
Beni baba edemedi
Tanrı gördü
Sağlıklı bendeleriz ki,
Bize “baş ağrısı” vermedi
Ben
Onu yitiğim gibi sevdim
O
Beni tapdığı kadar.
Arada bir kurşun atıyoruz
Aramızdaki hududa.
Ben
Onu atıp giderim
Moralim bozuktur, hisseder.
Başını kaldırıp sorarım bazen:
-Nasılsın?
Gözünün yaşıyla
Gözlüğümü siler...

***

Yazmışsın: “Ölüyorum...”
Bin şükür, alkış!
Ne güzel, hele sevgiden ölen var.
Demek, erkekten de melek olurmuş,
İsterse Azrail olsun ne çıkar.

Bilmem ki, dünyanın hoşbahtı deyim
Bilmem ki dünyanın bedbahtı sana...
Doğrusu, istemem hatrına değilim
Cevap arıyorum ne vahttır sana.

Kimse ayağını atmaz içeri,
Gönlümün nöbetini balam tutuyor.
Sevgi geçen gündür benden öteri,
O beni severek geri itiyor.

Cevabımda sözler baş aşağıya,
Bir yandan yazılır, bozulur hele.
Korkarım ölesin, sevgi yaşaya,
Korkarım kalasın, muhabbet öle...

***

Ne olur, bir sabah kalkıp göresin,
Duvarlar üstüne Allah yazdırmış.
Kış günü soğuktan ölen ağacın
Yasına mart ayı, yaprak yazdırmış...¹¹

Başını yellesen, odu közerir,
Işık vermez, ama ışık söz verir.
Bir kusuru var ki, gökçe güzelin
Beni kucağına konak¹² yazdırmış...

Şükür o gökteki ismin haline,
Şükür yağmuruna, şükür karına.
Şükür adımızı öz jurnalına¹³
Ecel ad koymadan kabak¹⁴ yazdırmış...

Uyguladı: İmdat Avşar

---

¹¹ Yasa yazılmak: Azerbaycan’da, cenaze için taziyeye gidenler, cenaze sahibinin maddi yükünü azaltmak için, ona para verirler. İnsanlar ne kadar para verdiğini ilgililere yazdırdığı için, bu geleneğe “yasa yazılmak” denilir. Düğünlerde de aynı gelenek olduğundan, buna da “toya yazılmak” denmektedir.(İ.Avşar)

¹² Konak: Konuk, misafir.

¹³ Jurnal: Gazete, dergi

¹⁴ Kabak: Önce.

HAMLET KAZIMOĞLU
1970-2001

1970'te Borçalının Fehrallı köyünde (Gürcistan'da) dünyaya geldi. 1994'te Azerbaycan Teknik Üniversitesi Makina İmalatı Fakültesinden mezun oldu. 1994-cü yılda "Kar çiçeği" ("Kardelen") Edebi Meslinin yaratıcılarından biri olarak aktif edebî çalışmalarda bulunup. 90'lı yıllarda edebiyatta kendini göstermeye başladı. İlk şiir kitabı "Ak Çadır" 1997'de yayımlandı. 1998'de Azerbaycan Gazeteciler Birliğine, 2001'de Azerbaycan Yazarlar Birliğine üye oldu. Hamlet Kazımoğlu 2001'de vefat etti. DGTYB yayınları serisinden "Nakam şairin kitabı" 2010'da Baküde yayımlandı.

***

Yüzünü göremediğim,
bir resmi bile kalmayan,
savaşta dönmeyen
dedemi hatırlamak
istedim...

Kendime baktım.
Anladım ki, dedem nasıl
gitmişdiyse,
Bu gün ben de öyle
dedem yaşında dönmüşüm...
Ölümlü-yitimli dünyada
ölümü yoktu,
yitimi de olmayıp dedemin...

***

Göç ediyorum
uzaklara,
Gecenin ortasında
uyandım sesine.
Haramılar hücum etmişti
göç üstüne.
Gidemedim,
geri döndüm
Vatanın kıyısından.
Göçümde öldün sen...

Kendimi bekleyemedim,
affet,
bekleyemedim seni.
Bir gece sokağın tam ortasında
ansızın vurdular beni,
içimde öldün sen...

***

Geceler çıplak oluyor
kadınların gölgesi...
Soğuk duvarlarda
titrek pencere
perdelerinde
Çıplak gölgeler kalıyor
sabaha kadar.
Sabah olunca
kadınlar elbiselerini giyerler
sokaklara çıkmak için...
Gündüzleri her kadının
çıplak gölgesi
saklanır vücudunda,
gecelere çıkmak için...

Sokaklara kadınlar çıkıyor...
Gecelere kadınlar çıkıyor...

***

Öyle hüzünlendim ki,
Bilmiyorum, ne yapayım?...
Bulutları yere dökeyim
Yağmurlar tersine yağsın
Ağaçlar kökünden bar versin
Dünyayı baş-ayak edeyim.

Öyle hüzünlendim ki,
Bilmiyorum, ne yapayım?...
Bir hasret çekeyim
bir vüsal var, ona yeteyim
biraz dedilik yapayım
civanlık edeyim
Gözümü kapatıp evleneyim.

Öyle hüzünlendim ki,
Bilmiyorum, ne yapayım?...
Bir sigara yakayım
fikrim dumanlansın,
vakit geçsin
Bir az kültavlasıyla eğleneyim.

Öyle hüzünlendim ki,
Bilmiyorum, ne yapayım?...
Şiir yazmaktan bir şey çıkmadı,
bu şiiri kimse okumadı,
Gideyim Allahın yanına
bir meslek edineyim.

***

Daha civanım,
günahlarım civanlık
günahı.
Sonrakı günahlarıma
darağacı
vermeyecekler.
Şimdi yakışıyorum, bakın-
Beni darağacından asın.

Bir az ağırım,
Beni o urgan taşımaya,
belimdeki kara kemerimi
açın -
Beni darağacından asın.

Kimim, neçiyim?
Bir şeye sahip değilim.
Darağacını egecek değilim.
Maaşımı yeni almış olsam
cebimdeki beş-üç lira
paramı alın.
Milyonlarınıza ekleyin.
Beni darağacından asın.

O günü, o vakiti tutun
Sonra kalbim gibi susdurup
kolumdaki saati açın-
Beni darağacından asın.

Ne bakıp göreğim,
ne konuşayım.
Rüzgarlar esip geçsin
üstümden
Zamanın umutsuz eli gibi
sallanayım
Heç kimseyi sevmeğeyim,
aşkım olmasın-
Beni darağacından asın.

***

kar yağıyor
kar yağıyor
sonsuz rus çöllerine
ayrılıktan ağır
gurbet illerine
sanki
yüreğimin başına konuyormuşcasına
yalnız bir dala konmuş
kanatları donmuş
göçebe bir kuş göç etmemiş...

kar yağıyor, kar yağıyor
hayatımın yıllarına
özleminden ağır
senin bembeyaz ellerine
ellerini bana uzat
soluğunu soluğuma kat...
...giderim bu kış bitmemiş...

Affedersiniz, hanımefendi

Affedersiniz, hanımefendi,
Ben o delikanlıyım
Sizi o parkta görmüştüm hani...
Bir ikindi vakti oturuyordunuz
yalnız
etraf sessiz ve kimsesiz
Venera gibi güzeldiniz
Öyle bir yaştaydınız ki,
yaşınız
gençliğin doruk noktası...
Güz mevsiminde üşüyen sonuncu
Yaprak misali
Yüzünüz güzellik simgesi
Her haliniz: “Ben yalnız bir kadınıam,
ben yalnız bir kadınıam” – diyordu.
Ben gençliğin verdiği bir az deli,
Bir az yasak sevdaların ateşli hissleriyle
Size yaklaştım,
Konuştuk.
“Kocamı bekliyorum” – son sözünüz bu oldu.
Ben size: “affedersiniz, hanımefendi, kocanızı
niçin evde beklemiyorsunuz?” -diyemedim

Ve gittim...
Aradan uzun bir zaman geçti,
işte yine karşılaştık.
Yine hep aynı:
SİZ YALNIZ BİR KADINSINIZ
SİZ YALNIZ BİR KADINSINIZ...
Affedersiniz, hanımefendi,
Ben o delikanlıyım
Sizi o parkta görmüştüm hani...

Geçmişe mesnevi

Bizim bir erkek çocuğumuz doğdu,
hatırlarmısın?
Bizi beyaz çadıra götürdüler,
Beyaz çadırı hatırlıyormusun?
Yüce dağların üzerinde kurulmuştu
Yaşadık beyaz çadırda
yıllar yılı
konuştuk, güldük,
seninle mutlu bir yaşam sürdük.
Sonra hatırlıyormusun
bir gün ölüverdük
tekrar beyaz çadırda yaşamak
umutuyla...
Kuşaklar değişti
Biz tekrar geri döndük
Beyaz çadır yoktu
Siyah çadırın insanlarına
karışmışız
Elim kaşımın üzerinde
Bakıyorum güneşe doğru
Görmek istiyorum
Üzerine gün ışığı düşen
Beyaz çadırı
Sen beyaz çadır aşkına
Bir erkek çocuk doğur.
...Beyaz çadır yoktu,
sen çocuk doğuramazsın,
Eh! Ben bile yokum...

HANEMİR TELMANOĞLU

1971

Qerbi Azerbaycanın Kafan şəhrində doğdu. İlk və orta okulu Azerbaycanın Zengezur bölgəsinin Qubadlı ilçəsinin Fercan köyündə bitirmiş. Askeri görevini yaptıqdan sonra Türkiyə Cümhuriyyətinin İstanbul şəhrində Marmara Unversitetinin İlahiyat bölümündən mezun olmuş. Uluslararası bir çox şiir şöenlerinde və edebiyatla ilgili konferanslarda tebliğçi olaraq katılmış. Şu ana kadar 4 şiir, 2 roman, 3 deneme kitabının yazarıdır. Azerbaycanda "Dokkuz iklim" dergisinin və "Sehifələr" edebiyat dergilerinin kurucusu və yönetmenliyini yapmış. Atv. Televiziyon kanalında belgesel filmler yazarıdır.

Yağmurun islattığı ekmek kirintisi

ey dili gafil fil faili meçhul fani f...
Ekmeğin tadını hisseder yağmur...
Damlalar üzerindeki sesleri uyandırır
Didikle yer ekmeği yağmur...
Küçülür şehrin boyu... daralır sokaklar...

Azalır sözleri insanların
Yağmur dövüyor bir parça ekmeği
Ardınca karanlık serilir yağmurun altına...
İnliyor ekmekle yağmur arasında
Müti karanlığın son tülü...

Damlaların öfkesi
Çözüyor kundaktan ekmeğin kokusunu
Şehrin kaderine ötürüyor....
Beklerken karanlıkta beklerken yeni müjdeyi
Islanmış ekmeğin kokusu
Gözlerinin nakışlarına karıştırdı serçelerin
serçeler tokluklarını görüyordu yağmurda

Güneş uzaklaşıyordu gün uzunluğunu serçelerin gagasından
Yağmurun gagasına bakıyordu serçeler
Yağmur ekmekle ekmekle yutmaktaydı şehrin kaderini...
Yağmur ekmekten doymurdu belki de...

Damlalar dövüyordu ekmeği...
Hayatın hincini çıkartıyordu ekmekten....
Bir şehre yağın yağmur
Bir parça ekmeği ıslatıyordu...

Tanrı ekmeği yumuşatıyordu kuşlara
Tanrı ekmeğin çekisini arttırıyordu...
Bir şehri o ekmeğe o ekmeğe
Yağmurla yağmurla emanet ediyordu...

1996

Güzellik

Ey dadi bidad danende dehan derviş d..
Asam kendimi şu çiçeğin taç yaprağından
azabımı çeke ana bahar..
güzel olur at sırtında
üzengisi yalın ayaklı eyer

ana rahmi dünya yüzü felek karşısı
aldatamaz on güzellik koca mahşeri
getirmeyecek hayra dokuz güzellik şeri
çalınan elbisen ağaç tomurcuğunda melek

bay cellat bayım cellat
güzel yüzün başını kesende ağladınmı

1992

Çocuk kabri

(bacım Halideye)

Ey dili gafil fil faili meçhul fani f...
Yanınca yürüdüğü gibi büyüklerin
Üç beş günlük ömür kadar mezarlar
Büyük kabirlerin yanında yürür
Gider...

Belek bağı torpağa kırılan kuzum
Annenin sütü
Filizlenen kemiğinde kurumuş kalmış
Annenin sütünü ölüme götürme
Canında öldürüp mezara koyma

Çocuk kabri-
ufacık torpak kayık
yitirmiş yelkenini küreğini
Düştüğü kara yerde kalmış
Mezar kayık mezar kayık
Seni kocaman yılanlar
Edecek delik deşik.

Torpakta miniklerin kabirleri
Büyüklerin kundurasına öyle benziyor...
giyerek ayağına ölüm
çocukların büyümedikleri yerlerde dolaşıyor...
ölüm sık sık kundura(sını) değişiyor

1991

Korkunç masal

Ey dadi bidad danende dehan derviş d...
Köpek çocuğa öyle bakıyor öyle bakıyor
Köpek çocuğun yüzüne gözüne...
Bakıyor... gözünden savrulup içine geçiriyor
Bakıyor... çocuğun çekerek gözünden geçiriyor
Kopararak gözlerini
İçinde oturtmakta o çocuğun yüzünü gözünü...
Köpeğin gözleri sünger gibi
Süzerek çocuğun varlığını...

Çocuk daha yoktur
Çünkü kopek kapatarak gözünü
Köpek bir şeyler duymakta içinde...
Yıldız kokuları karışık
Su şırıltısının ansızın müjdesi karışık
Çocuğun içinde oturtup
Geceler gözlerini açmayı seven köpek...
Ne havlaması var ne gidişi... köpek havlamaktaydı içine
İçine düşmüş bebeğin üzerine atlayacaktı köpek...

Sinek de yok ki uyandırısın onu...
Köpeğin içindeki lamba
Aynadaki eksi gibi

Köpekten korkan bu çocuk
Köpeğin içinde oturmuştu
İçinde kollayacak onu köpek...
İçinde oturana namert etmez sesini köpek...

İçindeki kutsal ağırlığı
Canıyla korumaya ... köpek

Bir çift gözünden nasıl geçti
Nasıl geçti içine direk kalbine köpeğin
Nasıl kurtardı kendini çocuk...

Çocuk köpeğin damarlarıyla damarı boyu
Evine doğru gitti annesi çağırıyordu
Eksini köpeğe bırakmıştı o gün
daha aynada görmeyecek...
melekler insan gözlerinin yaşını akıdacak...

çocuğun rahat sesi köpeğin içinde...
bir köpek de böyle havlamayacak ona onun yürümesine
onun ayak sesine
o köpek havlasa karanlığın karasına(ardınca)
o köpek havlasa yıldızların dolu göğsüne
kız çıkar içinden köpek ölür...

annesi arayacak kızkardeşi arayacak
en fazla çocukluğu
en fazla çocukluğu arayacak ama

1996

Nesimide enel hak

Ey dili gafil fil faili meçhul fani f...
Sübhün budağında kuş sesi
Yüzüme resim çizdi...
Telleri dökülsün sümbül kalemin
Telleri dökülsün ne isterse yazsın....

Kuşun sesi yüzümde resim çizdi
Kendine benzedi kendisi kimi Allahı gördü...
Lelekleri dökülsün kalemin
Adem gibi çıplak kalsın

Kuşun sesi yüzümde resim çizdi
Sonra nefes istiyordu Allahdan
Kendine benzetmek istiyordu
Aya bakan yüzümdeki resmi...

ellerine gül al dedim
ellerine gül al
değişsin ahirzaman tabloları – güzelleşsin
istediğimizi söyleye bilelim Allaha
benden sonra ey toprağa yaklaşan
yedi canı korumak azabın olsun
yedikanatlı ruha vereceğin söz- günahın olsun
beni dinleme daha
beni dinleme daha

ölüme tanık verdim seni- hiç zaman çiçekleri unutma
sessizlik kadar gelen ölüme:- o uzakların çocuğu
o müjdesi ani
görüntüsü ana rahminden ırak

1995

Ümmetin erkeği

ey dadi bidad danende dehan derviş d...
bu gün erkek ona derim
çeksin besmelesin bin halle
müskü anber içinde varsın namaza
rengini değişsin secde alınının çatısı
kiyama kalktığında yeri de alnında kaldırsın

ellerini çarpazlayıp bağlasın önde
dört yanında ulum ulum ulusın fatiheyi nefesler
sağ el açılarda sol bilekten mahşer hala gelmesin
ellerinin baş parmağını kulaklarının ardında sıvazlasın
donmuş gözü kipriklerini ram eylesin aman vermesin

secdeden kalkan kara başın gafil fil fail
sağıyla soluyla halleşip helalleşmesi yok mu
yüzü suyu hürmetine onun salavat çekip
dualayarak içini-dışını yakarsın uyumasın tan ağarana kadar
güneş ışıyanda şükürlenerek kapatsın da gözlerini
erkek böyle namuslu olur şerefli olur ey dağlar oğlu dağ hırsızı

Börü

(Enver Paşama)

elif. lam. mim.
dağ başlarından kalkan melteme
nefesimi katarak götürdüm
birinci ağız ulartımda tükümü tazeledim
ikinci ulartım gideceğim yerimi ısıttı
üçüncüde tan yerini çekip söktüm
orda hala yıldızlar gidib kalmış sırrımı gördüm gömdüm

başım üste periken torağaylar
yürüdüğüm taş-çınqıllı yolları artırır
ezelde aldığım yükümden irkilerek gafil
uluyup da içime dölümü hazırlarım...dölümü ölümü

ah.. yürüdükçe açılır boşluk uuuuu u u....
gök bitmedikce sayrışan sevdam zekat ister sesimden
dağın taşın otun suyun seherine mahremlik katarak
bir uluyorum bir uluyorum ey mehter marşı
bu torpağı efsunladım düşmen nefesi sızmasın

Hatır yeri koyar

mim.mim.mim.
yüzünün suça titreyişi aşikar
saçlarının terpenişi karayı çoğaltmasa
ruzigarın vurduğu eyham itikadını benimseyer
güneş doğar ışık başımın sağa sola
sallanan adabıyla yarışır

ışık ister onu öylesine şimdi
ufuktankanlı doğuşuyla manalandırayım
tebessümün yetişir anındaimdadıma
ışık da okadar fanileşiyor
ağlarım ama şimdi

şimdi gözühatırlatmağın sırası mı
hayatgam avutuyor ışığın vurduğu yerden
sanki sesi bir hatırlatmayla
hangi birhatır yeri koymakta
uçtuğu mesafeler öz sesinden ayrılıyor diriliyor
bir dervişin sübh çağı duasının yerini çevirir

Sesim uykumdaydı

elif.lam.mim.
gafil fil fanicik fail
kopek havladığı sesin anlamını biliyorum
- uydum o dostlara
çıktım şehirden
bir şehri alıp da çıktım
uyudum onlarla bir mağarada
kayb oldum.köpekliğim uykuyla geçti
bir sabah uyanırken
dostlar aynıydı
ışık aynı

uykuma çektim vaktin sultanın şahın
havlamadım. Sesimi uykumla çıkardım
ben köpek olmadım hiç-uykum havladı
nefesini içine çekip bana kulak kesildiler
köpek olmadım köpek olmadım belki at oldum
diyor köpek at olduğuna kananda
tüm hayatını uyuku içinde geçiriyor
köpek olmak istedim at oldum
köpekliğimi bilmedim
çok uyuyan köpeklerin atlığı dışarda kalıyor -belki
demek istiyorsun

bulursanız şimdi de görürsünüz
mağara orda uyuyanlar orda ben orda
erenler görebilir bu gün de orda bizi
görenler uykudan uyandıra bilir bizi

uyuttu bizi uykudan
uyku da bir emanetiydi
aldık eyvallah ulaştırdık eyvallah
gördüm o dostlarla birlikte köpek de emanetiydi
uyandık bir şehri bir kavme
uyanışımız şehir kavim - emanetiydi emanetiydi

Ben hatadır derim

ey dili gafil fil faili meçhul f...
ben derdim yorgunluğun
ağzında bir hecedir
bu hece sesdir gel görürsün
o da elini nasıl seyreltti bilmiş olasin

elikalın ormana benziyordu
bir hecenin hamlesiyle nasıl seyrekleşti
ben derdim torpağı delerek altına dönen ıstık
yenicegömülmüş ölünün
tam ağzının sükutuna düşüp
ben derdim hata mı ne- iyi kurtulmuş

soğuk beraat ister
ben derdim soğuktaki fanilik
üzerinden attığı yükü sevmekte
bir şeyler bildiğimekarışmaz
uzağı intihar etsinben derdim
mövlananın bir mesnevisini hatırlatıyor

Rüyayı hatırlata...

ey dili gafil fil faili meçhul fani f..
çekilesin gidesin yüzünün ışığıyla gafil
yükün minnətsiz, boşluğun da kendi olmayasın
ellerini havada oynadıp havayı uyandırasın
hatırlatasın nefessin- dışarda olmayasın (havaya)

köpek havlayarak gelirse üzerine korkma
ötesi ağırlığını sesiyle götürecek
başını kaldırıp yolun gidişine baksan
uzakta ufukta bir ışık parlayacak (güneş)

söyleme yeri değil susmanın. can gezdirmek fazla işmi
bedenimdeki sıcaklıktan satarım aleme çok sırrımı
karşıdaki bir ağaç ne zamansa gördüğüm bir rüyamı hatırlatsa
dokunarım kendime ölmüş müyüm dirimiyim gafil dirimi

Sen de diyorsun böyle...

ey dili gafil fil faili meçhul fani f...
bu da oydu
bu da o
bu da oydu o yıllar
kırılmış camda yansıyan güneş ışığına
bakarak iç keçirip
öfkeyle ninesini hatırlayan ...
ne konuşsa hepsi yalan
ogünden bu güne bir kendinsi bir kendinden geriye kalan...

cam temizlendi
toprağın altına gömüldü
o ışık da kaç kere çekildi doğdu
dün o yerde bir genç öldürüldü
onun da yüzüne ışık düşüyordu aynı şekilde
ölen gencin yüzündeki güneş ışığı gözüme düşdüğü
ninemi yokkatili düşünüyorum nifretle

camın kırılması
oğlanın da ölümü dündü
tuz buz olmak ölmek de dündü
ışığın düşdüğü yerler gelecektir
eldivendir taç yapraktır neler çaktı ekti
tekdir tükdür nedirse, ekti ....

Devlerin akrabalığı

ey dili gafil fil faili meçhul fani f..
baş ucunda istanbullar tebrizler bağdadlar
su yüzünde başlanacak yürüşler son göçler
dağlar taşlar uçan kuşlar dervişler
döner durur eyler duasını

taç yapraklar arasında sıkışmış namaz-lar
taç yapraklar arasında sonsuzdur kafkas-lar
taç yapraklar arasına vurulup düşüp bir kuş
onun sesi sabahın güneş ışığında geri döner.

denizlerin dibinde gizlenerek hala devler
kalkıp inen dalgalar ejderhalara akrabayım derler
bir gün su yüzünden geçen yolumuz gafil fil
gelerek kipriyinde titreyerek öter

Yediasrın sultan şehri

ey dili gafil fil faili meçhul fani f..
gözler dikilip ayasofyaya -istanbul
ezan vurur tepesinden -istanbul
istanbul dırmaşarak -vatikan
bakıyor yedi tepesinden -istanbul

müselman parçalanıyor -vyana kapıları
bosfor doluyor gemiyle -ayasofya
topkapı sarayından bakınıyor-istanbul
fateh gizlin gemiyle -istanbul-vatikan

halic fena kokuyur- vatikan- vyana
balıkçılar balık pişiriyor – sultanım istanbulum
yahudi çocuklarını sevindirmeğe-istanbul
türkler bezekli balon şişiriyor-sultanım istanbulum

Sumerdönemi

ey dili gafil fil faili meçhul fani f...
odlar alevler püskürdü
sitekler çekti bana ley ley
kuduz dişler incileşdi
tebessümler öldü bana küy küy

budursıradan bir efsane
bir mit de lazım bize
eskidönemler yetmezse
toprağı salmayın üzə beni salmayın üye
ısrar etmeyin
geleceğe sözüm var
gezegenler arası ay ay ayyyy
oğuzlarinseler marsa
gelesumer sırası (((ay ay ayyy)))
yok yok

oğuzlarinse marsa
yoksumerin korkusu
bırak laf ebesi olsa hala
vatikaninkargası
bilirim yerdebulmuş
itinkurdun torpilin

bizde deyenilmez
sonsuz göklerin nuru
çok çabalamasınlar
akar suyumuz duru
çünkü onun başında
bilgemiz oturup durur
alplar oturup durur

belki ölmeyeyim burada

bedenimi marsa fırlatayım
(((ben de dirayet var
gündüzkorkan yarasa yay yay yayyyy))))

Yara

ey dili gafil fil faili meçhul fani f...
toomurcuk havayı deler
güüül kendi açılır...

güüüneşin batışı
göööksümün kavşağında bir bezi daraldır
uuuçuşunu saavundukça geceye uçan kuşların
daaalında yeri yeşerir yarpakların

aatillayı düşünmek adetimdir
göööksümün kabaran kılları yorulmaz
yüüzüm yarılar tebessümün ağırına
cesareti geri gelir nefesinden inkarı yok

ööövüner yerişine yollar iz salır
seeecde vakti torpağa diz бүker
sööözünden canıma mermiler işler
şüükür bağrım yarılmaz – yara pişer

SEHER AHMET

1972

Kürdemi ilçesinin Şilyan köyünde doğdu. Azerbaycan Devlet Pedoqoji Universitetinin mezunudur. Azerbaycan Yazarlar Birliyi üyesidir.

Kitapları:

“Gözlerime bak”, “Ruhun nefesi”, “Kalbimin sokakları”, “Görüşmeyenedek”. Çeşitli dergilerde ve sitelerde köşe yazıları yazıyor. Öğretmen olarak çalışmaktadır.

***

Tum dertler bittiginde
Direncin de bitecek.
Agaclara, kuşlara
Söyləncin də bitəcək.

O zaman
Mektublar ismini
Aynalar yüzünü unuttuğunda
Sevgi şiirine benzeyen ilk baharı
Ruhun okumayacak.
Ayrılıq gününü anlatmayacaq sonbahar
Kış ölüm kokmayacak.

Göklerden bıktıkca ruhun
Yıllar keçdikce ölümünden
Bir zaman sevmediğin hayatı
Delice sevmek keçecek gönlünden...

***

Kayb oldum kalbimin sokaklarında
Koşup beni karşılayan olmadı.
Gelip sevgimizin önünde durdum,
Çaldım kapısını açan olmadı.

Seni tanıdığım günlere gittim,
Ziyaret ettim ben asrımızı da.
Ne bildik yüzler var, ne eski izler,
Harabe koymuşlar kasrımızı da.

Burda kuşlar gibi bir hiss yaşardı,
Orda `arzu` adlı komşu varıdı.
Bir de deli-dolu kız oturardı,
Hayatta mı yaşlı o nine şimdi.

Hala hatıralar takılıp kalmış
Köşede, bucakta tozun içinde.
Yine rüzgar yere bir mektup atmış,
Yine saklanmışsın sözün içinde.

Belki bir mektuba dönüşmüş mazi,
Yırtıp atmaya da yaramıyor bak.
Yazında güzeldir hala da adım,
Sararmış olsa da o beyaz varak.

Deprem mi oluyor, tufan mı koptu,
Sonunu kim böyle yazdı ömrünün?
Bu evin sahibi nereye gitti,
Kayb oldu deęişip yoksa yönünü?

Dolaştım kalbimin sokaklarında
Issız kapıları iten olmadı.
Hani bir zamanlar neler istedim,
Ne zaman olmadı, neden olmadı.

***

Bırakıp gidesin ömrü,
Gidesin ve gelmeyesin.
Bir kimseyi görmeğe de,
Sevmeğe de gelmeyesin.

Öpüp bu yaz akşamını,
Uykuya verip cihanı,
Çıkarıp ayaklarını
Eline alıp gidesin.

Ne bir yola, ne bir ize ,
Bakmayasın hiç bir söze.
Unutduğun bir adrese
Bir mektup yazıp gidesin.

***

Başımda bin fikir var,
Hiç biri sen değilsin,
Yollar karanlık ve boş,
Ötüp geçen değilsin

Bu değil mi şeherin,
Neden yoktur eserin,
Karşıma gelenlerin
Hiç biri sen değilsin.

Hava güzel, güz serin
Yine aramız serin
Başıma gelenlerin
Hiç biri sen değilsin.

Ölmüşüm, yok haberin,
Hala da boştur yerin,
Yasıma gelenlerin
Hiç biri sen değilsin.

***

Haberin varmı, Vatan,
Haberin varmı senin?
Bu gurbet ülkelerin
Garip gecelerinde
Çok uzak görünürsün.

Haberin varmı, Vatan,
Haberin varmı senin?
En güzel şehirlerin
Otel penceresinden
Çok uzak görünürsün.

İstasyon salonundan,
Hava alanlarından,
Qurbet semalarından
Çok uzak görünürsün.

Haberin varmı, Vatan,
Haberin varmı senin?
Ömrümün geçip giden
Uzak günleri gibi
Çok uzak görünürsün.
Çok uzak görünürsün.

***

Alın çevremdeki şu insanları
Üzün teker teker koparın benden.
Affedin suçunu şu insanların
Gelin teker teker götürün benden.

Ben nerden tanıdım şu insanları,
Nerdendir bu kadar nazı kalbimde?
Çevremde ne kadar insan var, Tanrım
Omuzumda o kadardır yüküm de.

Hoş beş eylediler halim sordular,
Derdimi bir türlü anlatamadım.
Gösteremedim hiç, bir yol sordular,
Hak yolu bir türlü ben bulamadım.

Kaçtım, yalnızlığa sığınım diye,
Geldiler buldular yine de beni.
Yakına bıraktım tanırım diye,
Yakından vurdular yine de beni.

Ne unuta bildim, ne bağışladım,
Bayağı bir sevdim şu namertleri.
Bakıp hallerine çokca ağladım,
Mıknatis misali çektim dertleri.

Silin hafızamdan şu insanları,
Gözümü kapasam uyanmasınlar.
Canımı veririm onlara deyin,
Başımın üstünde hiç durmasınlar.

***

İşler yine karışıktır
Yanlışım yok, ama kusurum var.
Kalbim boştur, karanlıktır,
Sevgim yok,ama huzurum var.

Haberin var mı nerdeyim,
Kendim de bilmem neciyim,
Dayanırım, çok güçlüyüm,
Şansım yok, ama kururum var.

Gönlüme çam yüklüyorum,
Hala neyse bekliyorum,
Bir möcüze bekliyorum,
Vaktim yok, ama umudum var.

***

Benim sabrım çoktu
Ne kadar desen.
Senin derdin çoktu
Ne kadar yesem.

Ben sana dayanık,
Sen azap yolla.
Sana çok sorum var,
Tek cevap yolla.

Ben yaşam olayım,
Sen de ölüm ol.
Elin titremesin,
Korkma, zalim ol.

Kalbimi nişan al,
Çekinme, yavrum.
Sen de ıskalama,
On ikiden vur.

Ben akıllı melek,
Sen deli şeytan.
İkimizden biri
Gitsin dünyadan.

***

Bu gece yıldızlar görünmedi
Bu gece sen de
Görünmeyen yıldızlar kadar uzaksın.
Tüm umutlarımı tükettim işte

Bu gece yıldızlar görünmedi
Bu gece seni affettim
Affet beni
Seni deli gibi sevemedim,
Aklım olmadı.

Bu gece yıldızlar çıkmadı,
Yarın yağmur yağacak.
Yarın ayrılıktan sonra ilk gün
Bu gece de ölmedim, aman allahım,
Yıkılıp yattım.

***

Gözleri limanda
Sularda kaybolur gemiler.
Bense korkarım,
Eriyecek diye denizlerde kıyılar...

Çırılçıplak kalır parklarda ağaçlar,
Yıkar kaldırımları yağmurlar.
Bense korkarım,
Üşüyecek diye parklardaki eski banklar.

Yalnızlıkta ve kalabalıkta,
Sağlıkta ve hastalıkta
Heyat!
İyi ki hala seninleyim

***

Bir ruh ne kadar sıkılır
Bir bedende, azizim.
Bilsen ne kadar özledim,
Bu vatanda, azizim.

Cana doydum yalanlardan,
Şu lekeli kurallardan,
Çekip gittim buralardan
Her gidenle, azizim.

Tanrım,bunu sen mi dedin,
Yoksa ben mi istedim.
Sonsuzadek yol bekledim,
Küstüm sana, azizim.

Suskun, sessizdim, bilirim,
Yolsuz, ıssızdım, bilirim.
Ben sana küstüm bilirim,
Sen de bana, azizim.

***

Ağlarım senin haline,
Ağlamak bilmeyen adam.
Gözyaşındaki huzurdan
Haberi olmayan adam.

Sen yaşa hep, ben ölürüm,
Ebedi ölmeyen adam.
Yüz kez ölüp dirilmenin
Tadını bilmeyen adam.

Sen beklersin ben gelirim,
Bi türlü gelmeyen adam.
Kimseyi mutlu etmenin
Yolunu bilmeyen adam.

Sen sus yine ben söylerim,
Dertini bölmeyen adam.
Şu karmaşık tek sorunun
Hallini bilmeyen adam.

Ey sözüme güvenmeyen,
Yüzüme gülmeyen adam,
Ey sesimi işitmeyen,
Dilimi bilmeyen adam.

***

Ellerim çok yoruldu,
Ayaklarımdan da çok.
Gözlerim çok yoruldu,
Kulaklarımdan da çok.

Kalbim hayli yoruldu,
Nerde dinlendireyim.
Samanlıkta iğne gibi
Kayb olup gizleneyim.

Kimmiş beni arayan,
İğne gibi arayan,
Anne babamdan önce
Çocuklarımdan da çok.

***

Son baharın son ayı geldi, dostum,
Yine de yağmurlar
Gözyaşına benzemekte.
Sen ki, bilirsin,
Son baharın son ayını sevmiyorum.
Gök yüzü anamın gözleri gibi nemli,
Ben de kanatından vurulmuş gibiyim.
Düşmüş, kopmuş, kırılmış gibiyim,
Küsmüş, incinmiş, darılmış gibiyim.

Şimdi uzaktan
Işıkları sızan o şehirde
Kimsem yok yine de senden başka.
Gelip kapını çalmak geçiyor kalbimden
Kapın yüzün gibi mahrem
Ben hala şımarık ve deliyim.
Yaralı, sarhoş, kovulmuş gibiyim,
Açım, susuzum, yorulmuş gibiyim.

Belki sonbahardan değil,
Yağmurdan da hiç değil,
Durup dururken öylesine kederliyim.
Hatırlar mısın, dost,
Bana bir az kendini anlat,
Yine her şeyi unutmuş gibiyim,
Bitmiş, tükenmiş, susmuş gibiyim,
Yenilmiş, ağlamış, avunmuş gibiyim.

***

Ne baharı sevdim,
Ne çiçeği,
Ne gök yüzünü.
Ben insanları sevdim,
Birini baharın yerine,
Birini çiçeğin,
Birini gök yüzünün.
Baharda onu sevenleri hatırladım,
Son baharda solup gidenleri.
Akşamlar yalnızlara ağladım,
Acıdım tüm ayrılıklara.
Hiç birşey içime sinmedi,
Ölümlere ağrıdım yaşadıkça.
Hiç kimse anlamasa da sevgimden
Ben sevdiklerimi
kendimden çok sevdim.

***

Bir de tutunmaq hayata,
Bir de sarılmak.
Usanıp sevinçlerden,
Derde sarılmak.

Belki hayat zaten budur,
Önüne kim gelse yutur,
Bin namerde yenilip bir
Merde sarılmak.

Gurbet sağaltmaz yararı,
Böyle kanatmaz yarayı,
Çare yine şu yaralı
Yurda sarılmaq.

***

Sabah duman çökünce
Bu dağlar görünürmü,
Hala pencerenizden
Uzaklar görünürmü?

Çiçek açır mı dallar,
Sonra olur mu xezan
Kışın karla oynayan
Cocuklar görünürmü?

Zaman getirimi geri
Götürdüğü kesleri
Gelirmi tren sesleri
Uçaqlar görünür mü?

***

Ölmek istemem bu gece
Sabahlamak isterim.
Sevinmek, kederlenmek,
Sonra bıkmak isterim.

Aydınlık gündüzüne,
Masmavi denizine,
Şu dünyanın yüzüne
Bir kes de bakmak isterim.

Bir az de özgür olmak,
Bir gün de yaşa dolmak.
Bir daha darbe almak,
Sonuma çıkmak isterim.

Ölmek istemem bu gece
Sabahlamak isterim.
Bu dünyanın yüzüne
Bir daha bakmak isterim.

***

Ani bir yağmurla
birlikte başlar
ve seni bağışlar
eski şarkılar.

Qazeller mektub gibi
Konar eline.
Hepsinde aynı yazı
Ikice kelime.

Bir sabah güneşle
Yeniden doğar.
Sevip unuttuğın
O güzel günler.

EKBER GOŞALI

1973

Tovuz doğumlu olan şair, Azerbaycan Texnik Universitesinde (1990-1995) ve Azerbaycan Devlet Kamuyönetimi Akademisinde (1998-2001) yüksek öğretim gördü. Şiirleri, diğer türlü edebi yazıları 1992 yılından gazete ve dergilerde yayımlandı. Bir sıra edebi ödüllere layig görülen şair, bir kaç defa uluslararası şiir şölenlerinde Azerbaycanı temsilen katıldı. "Ölümlerin ötesi", "Ölü uykusu", "Altun bitik" ve başka kitapları basılan şair, 1998-2013 tarihinde Dünya Genç Türk Yazarlar Birliğı genel başkanı olarak görev yaptı. Halen dünya Genç türk Yazarlar Birliğı onursal başkanı ve aynı zamanda Azerbaycanda Atatürk Merkezi bölüm başkanıdır.

***

Her gün vermediğim bir selamım var,
Her gün gördüklerim gözümde çıkar.
Benim şu dünyadan bir alasm* var,
Bir de bir adam var, sözümde çıkar.

Diller var ismimi taze saklayıp,
Gözler üzerimde nazar saklayıp,
Bir kalbi kırık kız nezir saklayıp,
Onun da hasreti dözümde çıkar.

Dediler: yol gitsen yorulmak kalar,
...Sadece oturup yaşlanmak olar.
Deli dileklerle becermek olar,
İlahi, sen beni özümde** çıkart.

---

* *alasm - alacağım*

** *özümde - kendimden*

Ben henüz bir kıza yürek taşıyım

Tuzlu sevgilerden dudağım catlak,
Ben senin yanına susayıp geldim...
Aşkım sinetaşı, kendim baştaşı,
Bir de ellerime taş alıp geldim...

Mezartaşın ollam, adres taşıyım,
Ölsem, mezartaşın kefene gider...
Ben henüz bir kıza yürek taşıyım,
Gücüm bir kalbi taş etmeğe* yeter...

Senin dertlerinden öleceğim ben,
O “kız yüreğ”inde defn eyleyersin.
Senin ellerinde öleceğim ben,
Allah rızasıyçin aff eyleyersin ** ...

---

* *Etmeğ(e) – yapmağ(a)*

** *Eyleyersin – edersin, yaparsın*

* * *

Seni varlığıma ac koyacağım,
şimdi hatıramı yavanlık et sen.
Yanında ben kadar yer boş kalacak,
bir az da gölgenle civanlık et sen.

Ben de yokluğunla oyalanmışım,
bir dudak catladı, bir yüz üşüdü...
Bak işte böylece...

bu çatlamış dudak,
artık o gul gibi yanaktan düştü.

...şer vakti bu kadar aynaya bakma,
beni aynadan mı uğurlamışsın?
Seni dar ağacı bilip geleni,
sarı yaprak gibi yere salmışsın...

* * *

Gözüm zamansız uyandı,
ne akşamdı, ne de seher*.
Yüreğim neyle oynasın?
ne sevinc var, ne da keder.

Gözlerimiz bakıp görmez,
ellerimiz varıp değmez...
Ne “gel” deme, ne “git” deme,
ne şeker ver, ne de zehir** ...

---

* *seher – sabah*

** *zeher - zehir*

* * *

Ömrümüzde iki defa
“kırk”ımızı çıkartdılar.
Dualarla, göz yaşıyla,
çocuk ömrü kocaltdılar.

Ömrümüzde iki defa,
gözümüze ışık geldi:
Annemizden olmuşuk
bir,
bir de ki, ruh çıkıp gitti.

Ömrümüzde iki yere,
kavuşmaya çalışmışız...
Varmış Tanrı dergahında,
bir de seven kalbde ışık...

* * *

Ömrüm uzun sürmedi,
fakir gülüşü gibi...
Ölmek resm cizmektir,
feleğin yüzü gibi...

... Ne rahat koydum kağıdı,
ne seni, yazık canım.
Biz kendimize yakın,
dünyaya yadık, canım.

Yeni bir şey yazmadım,
Ben – bin yılın ölüsü...
Hafızanı ara, bul,
Cıkart, gördüğüm günü.

* * *

Ne suskunsun, susmaz gönül,
yüzerine nimdaş* mıyım?
Senle yürütemedim,
ben vefasız yoldaş mıyım?

Görüp geldim o dünyayı,
dar etmişsin bu dünyayı,
Bir gün alsa su dünyayı,
Nuh mu, Ağrıdağa taş mıyım?

Gerilerde kazanmadım,
acıları kucakladım.
Alnımı okuyamadım,
alnı böyle kırış mıyım?

---

* nimdaş - esgi

Kardeş

Hoş günümü görmedin,
ölsem görürsün, kardeş.
Bana ev yapamadın,
kabir örürsün, kardeş.

Yüreğimiz düz oldu,
yolumuz düz çıkmadı.
Ne yazımız yaz oldu,
güzümüz güz çıkmadı.

Bir karında yatmışız,
bir mezarda yatmayız.
Bir babanın oğluyuz,
bir adresde kalmayız.

Bana ev öremedin,
kabir örürsün, kardeş.
Ben ölüm görmeyelim,
birden ölürsün, kardeş.

Kışımız buzdan öte,
yazımız yaz olmadı.
Yayımız* oddan öte,
payız payız** olmadı.

Bir anneden doğmuşuz,
bir daha da doğmayız.
Bir babanın oğluyuz,
ayrılısak ayrılmayız...

Burda bir gün görmedim,
orda görürüm, kardeş.
Ben ölüm görmeyeğim,
ölsen ölürüm, kardeş...

* Yay - yaz

** payız - son bahar

Karabağ

Dağların yüce olmazsa,
düzlerin nice olmazsa,
derelerin ırmak-ırmak
bulutların yumak-yumak
akmasa
ceylanların, geyiklerin
adam gibi bakmasa,
ne değişir?
Ben senin kendini seviyorum,
Sen benim Karabağımsın.
Sen benim kara bağımsın.
Sen benim karam,
ağımsın.
Sen kendinden büyüksün.
Sen sözümden büyüksün.
(sözden önce sesimsin)
Karabağ!

Karabağ!
Sen benim alın yazım.
Ben bir parmak kalemlle
kağıta ne yazayım?

Bir tek onu bilirim
Sana dönene kadar
boyum küçük
omuzum eğik,
dilim kısa,
gözüm gölgeli.
Kıtası
sakat olacağım.
Bu ise hayat değil.
Yarın
Tanrı soylemez mi? –
Ya insan!
Ben seni böyle yaratmadım ama...

Uyguladı: Resmiyye Sabir

***

*Hamlet Kazımoğlu'nun
25 yaşına*

Doyasıya göğsüne saramadığın
Yabancı kadının teni...
... yarıya kadar dolu kadehler
Yüzüne-gözüne bulaşmış
kırımızı rujlu dudakların
izleri bulunan
kültablasında biriken yarıya kadar içilmiş
sigara izmaritleri
elli yaşın yarısında
kazandıkların yarım yamalak hüznün
az buçuk sevinç
ve artı...
yarım kitaplık şiirlerin
her zaman sıkacak seni
bir türlü hatırlayamadığın bir anı...
her şey boşmuş gibi gözükecek sana
her şey –
evde biriktirdiğin
boş sigara paketleri gibi
haberini bile olmayacak
her gece seni düşünüp
kocasını koynuna alan kadından...

***

Sen kızmısın bilmiyorum,
Gencecik hanımmı? – bilmiyorum,
Beyaz kadın.

Beni severmisin bilmiyorum
Belki de sevmezsin!?. – bilmiyorum,
Beyaz kadın

Bana varırmısın bilmiyorum,
Hayır, varmazsındır.!? – bilmiyorum
Beyaz kadın.

Beyaz kadın!
Gencecik hanımsan belli etme
Kızsan hem de hiç belli etme
Beni seveceksen konuşma
Sevmeyceksen hiç konuşma..!
Bir soru misali beyaz kadın
Hep böyle beyaz kal..
Bari, bu kirlenmiş dünyada
Bir beyazlık bulunsun...

***

Başımızın üzerinde
Sıkığımız parmaklar
Tetiği çekmek zamanı geldiğinde
Kendinde güç bulamaz,
ağlar.
Temizleyemedi bizi
Su misali akan kanlar
Hepimize küs olan
Ruhlar
İzn vermiyor konuşmamıza.
Yürek dediğimiz
Günahlarda boğulmada
Çıkarın kardeşlerim, çıkarın
Yüreklerinizi
Yaralı yerinden mızraklara takın
Bırakın
Hazarın kıyısına
Belki Bakünün deli rüzgarları
Temizledi
Yürekleri...

Mart 1995

***

Yovşan koklamıyoruz
At binmıyoruz
Ölürsek saracaklarımızı allara –
bilmiyoruz.
Yemin ettiğimiz zaman
Yüz sürmüyoruz bayrağa,
Şöyle bir bakmıyoruz
Gökyüzüne,
Aya,
o ALTIN ÇAĞA,
Çok oldu kulaklarımız hasret kalalı
Bozkurt sesine
Sonra da soruyorlar:
Senin derdin ne?!

Ben hiç kutlamadım

Ben hiç kutlamadım
Takvimin son yaprağını
Virgülü bildim ömrün,
... noktası Allaha kaldı

peki, ölüme ne kadar var?
Tam bunları düşünürken
Ben seni sevip
Ünlem koydum ömrüme.

***

toprak
zor günlerinde bayrak tutmuş,
alını dertten
kırış kırış
olmuş
erkeklerin
adımlarıyla dinlenir
karış karış.
Toprağını
her beldede şehit mezarlarıyla
mühürlenmiş
milletin
bayrağı ebedidir...

***

... bir gün,
her halde bir gün
olanlar olmayacak
olmayanlar olacak.

...ne kurşun sıktık bir kimseye
ne kurşun sıktılar ölelim
yaşam demem ben yaşama
yol yoksa
bir genç ölüme...
zaten
olanlar olmayacak
olmayanlar olacak...

ne kurşun sıktılar ölelim
ne kurşun sıktık bir kimseye
yaşam söyledim ölüme
söyledim kendi kendime
zaten tüm yaşamlar
ölüme götürmüyormu insanı..?

bakma bazı ölüleri bir bölük götürüyor
kim dünyadan ne götürüyor?
Bırak, söylesinler falanca
Dünyadan kurşun götürüyor...

METLEB AĞA

1975

*Salyan ilçesinin Beşdeli köyünde doğdu.
Bakı Devlet Universitetinin hukuk
fakültesini bitirdi. Azerbaycan Yazarlar
Birlięinin üyesidir. Baküde "11-e kadar"
adında şiiirler kitabı basıldı.*

***

Birce adım ötede
gecenin karanlığı...
...böyledir yalnızlığın
Şu yoksul ferahlığı...

Maziden hınc alıyor
saatin tıkırtısı;
her gün hatıraların
ölür beşi - altısı...

sana söyledim işte,
fazla sürmez bu işler;
yalandır yazılanlar,
yalan, her ne demişler...

adın da unutulmuş,
gittiğin ya kaç gündür...
ben hiç değişmemişim,
ne var hep gördüğündür...

...fakat şimdi bir ara
ya bir mektup yaz bu gün:
“geliyorum yanına,
rüyaydı şu gördüğün...”

***

Çok az kaldı sabaha,
toparlanır gidenler
bazen de karanlığa
araba gülür geçer

uzaklarda bir tren
yırtmakta yakasını...
...belki yarın geç olur,
şimdi tutam yasını?..

ne diyeyim ben sana,
sen ölüsün, ya sağsın?
beş gün geçse aradan
beni unutacaksın...

dün değilmiş belki de,
bin yıldır burda yoksun...
elbet seni görürüm,
kalkıp aynaya baksam...
belki burda olursun,
saati geri alsam...
ya da şu an çağırısam,
odaya dalacaksın.

sen dersin ki: "çok şükür,
iyi ettin çağırdın...
ben bin yıldır oturup,
özleminle kavruldum.

***

Sonbahar resim çizdi
şimdi toprak üstüne:
“iki rüzgar ağlıyor
ölen yaprak üstüne...”

otur böyle her akşam,
Bir sonbahar resmi çek;
son yapraktır qaliba
geç kalma ki düşecek.

şu güz mü güzel çizer
ya sen, şu son yaprağı?
Rüzgar mı iyi anlar
Sen mi susan yaprağı?..

...ölelim, yaşayalım?
bilmiyorum, sen söyle...
sonbahar ne istiyor?
Bilir misin, sen söyle....

Kalbin kaldırmıyor mu
sonbaharın resmini?
Kıskanırsın şimdi de
sonbahara sen beni?...

... neler fısıldıyorsun:
-“ben, güzüm, Metleb, akşam...”
- “neler çekmiş güz bu gün?”,
-“ ne bilem, bakmamışım...”

***

Uçdu o kuş gibi, o bulut gibi,
uçmaya doymadı şu sarı yaprak...
ölümünden korkmadı o tabut gibi,
ölümle oynadı şu sarı yaprak...

çok şeyi düşürdü hepten gözümden,
büyüdüm, derdimin oldum dizinden
... yüzümü buruşmuş gördüm yüzünde,
ne zalim aynadır şu sarı yaprak...
dilimde sözlerin yufkası geldim,
ne var çekinecek, korka(cak)sı, geldim...
... elime sonbahar yakası geldi, Açam mı?..
...düğmedir şu sarı yaprak...

***

Bu sabah belirsiz uzayar gölgem,
Galiba uzar da sana ulaşır.
arkandan yazılır, yazılır gölgem,
yazılıp, yazılıp sana ulaşır.

bu sabah büyüdü çiçekler, otlar,
büyüdüm galiba ben de bir azcık...
sen çıkar gidersin, uğurlar ola,
gölgene veririm şu şiiri yazcık...

...ne kadar yaşarsa, yaşasa gölgem,
Sana yönlenecek, sana gelecek.
gök yüzü kararsa, yıkılsa gölgem,
çizmene yüz sürüp öyle ölecek....

***

Çok çok özür dilerim
senden, beni bağışla...
şimdi şu saniyeden,
andan, beni bağışla...

kalbinde bir dilek tut,
içinde Metleb olsun...
diyeceğin beş sözün
üçünde Metleb olsun...

benim yerim cehennem,
cennet senin her halde
bin azapla ölmesem,
minnet senin her halde.

Vur elimi dizime,
al, gözlerimle ağla;
elbet ki, bir gün seni
arayacam چراğla...

hiç önemi kalmadı
hayata aldırmadın.
Affet beni, istersin.
Ya affetme, dilersin.

***

Baharın son gününde
yağdı sabaha kadar
köydeki evimizden
şehirde sana kadar.

Oturup bakıyordun
Pencereden onda sen.
Durmadan ağlıyordun
Bakıyordu her geçen.

Akıllısın, bilmedim,
Deli mi, ağlıyorsun.
Şu sağanak dinmedi,
Hep sen mi ağlıyorsun.

Tutup yağmur ipinden
Göke tırmana bilsen.
Kayb ettiğin Metlebi
Bulup da sahihlensen.

Sonra her gördüğüne
Sormadan anlat:hani
var ya o yağın yağmur,
bendim, boşanan yağmur.

***

Kalbimi avutmuyor
ne kış, ne şu sonbahar,
pencereme vuruyor
kah bir rüzgar, kah yağmur...

bir sensin, bir de duvar,
ya kimle konuşasın?!
O da yok şu sıralar
küsesin barışasın...
diyorsun "şu da ev mi",
"yoksa soğuk bir mahzen?..
"duvarda solmuş resmi
deniz, rıhtım ve gemi...

Oturan da kalkan da
Hep gölgeni görürsün...
rüyanda da bir deniz
ve bir gemi görürsün...

kabuslardan uyanıp,
şükürler ediyorsun...
"usul usul canlanır,
solmuş resim" diyorsun...

***

Gece geçer yarıdan,
yıldızlar da solmada.
sokaktan geçen adam
galiba çok korkmada...

ben saydım, saat sayar,
bir benim, bir dörd duvar...
seni mi taklit eder
çok soğudu havalar...

dönsen, adam değilsin,
bir de ömrün uzun...
görmek istemiyor hiç
hatta kapım yüzünü.

yalana bak söyledin:
kabirde unutursun.
Ona kadar sayarım,
On birde unutursun.

***

Kimim, neyim burda ben,
sen orda kimsin, nesin?!..
bir "O" harfi yerine,
ne de uzun "ben ve sen"...

kasdı neydi Tanrının,
neden bizi ayırdı?..
bir kıtayı uçurdu,
bir denizi ayırdı...

sensiz ne olmuşum ben,
ne biçim yaşamışım..
sen ki bende doğmuşsun,
ben sende yaşamışım...

bin yıl geçer aradan,
gökten iner melekler.
ben yattığım mezarda
seni gösterecekler...

***

Sen son cümleyi yazdın,
ben de noktayı koydum...
ben bir kitap bağladım,
sen de noktayı koydun...

sonra çağırdım seni,
bu kadar geçikeni.
adını hece hece
söyledim, geç gidesin...

sonra sabah açıldı,
biri kapımı çaldı:
"az önce sen de öldün,
gel, bulundu cesedin".

***

Usandım ben galiba
fazla bozuk hava da.
küfrü hak etmez kader.
bıktım, Allah aşkına.

aynı noktaya bakmak
yıpratmış mıdır seni?
suça ikimiz ortak,
geç olanı biteni.

anlamak çok mu zordur,
kabullen miyorsundur;
bitti daha bu kadar
çiçek açmaz şu dallar...

***

Söz verdim, baş üstüne,
Beklemem ben yolunu;
Çok da iyi olurdu
dün söyleseydin şunu...

ne fark eder ki bana
bir başka kadın olsun...
sen gelmezsin aklıma,
daha olmadın, oldun...

sana yazdıklarımın
ver rüzgara külünü...
hepten çıkar aklından
beni gördüğün günü...

sanki bir şey olacak.
biz kimiz, Allah kulu...
belki omuz atacak,
sana bakıp:"ahh, kulum..."

***

Beni sevmez şu adam,
N`apsam sevmez, ölsem de.
Hep fısıldar, fısıldar:
"ne olur, sevme sen de..."

çekip gitsem dünyadan,
sonra dönsem bir daha;
beni sevmez şu şeytan,
yemin versem Allaha...

her şey geçer, değişir,
yine birbaşına tek;
şeytan olsam da sevmez,
sevmez beni şu melek.

***

Süsledi şu ömrümü
şu sevginin hüznü...
onda seni aldattım,
şimdi kendi gönlümü.

azap verme gözüne
beni bulmanın gizi ne?
örtük çektim yüzüne
bakmayım aynalara.
Yüzün aklımdan silindi
Yok olan hem resmindi.
fakat şükür adına,
ısıtır dudağımı.

***

Bir tek seni düşündüm
ben bu uzun geceyi...
duvarda eski saat
kaçı koymuş ibreyi.

acep kimi karşılar
uzaktan köpek sesi?..
ne yazık şu çöl sahra,
avuturmu bir kesi?..

karanlıkla konuştum,
ne kalbim var, ne de sen...
korkarım ki gücenir
şeytanlar "Allah" dersem...

***

Ölmek mi istiyorsun,
Gecenin şu saati?
Hadi yarına bırak
düşün olan biteni.

ne olsun ki, karanlık
hatırlatır ölümü...
tabuta benziyorsun
al yüzünden elini...

geçtir, yarın ölürsün,
her şey güzel olacak.
güldandaki çiçekler,
korkma, sana kalacak...

kapandı kirpiklerin
duymazsın ne söylesem.
galiba can verirsin
mutlu görünümdesin.

***

Dışarısı yağmurlu
Ev de buzdan rüzgarlı...
şimdi ki, gedeceksin,
elin resmimi çeksin...

ne vardısı topladım,
tek bir anıdır toplam.
sevinçler oldu geçti,
tek bir anı, hep de gam.

O mazlum bir anıdır,
şimdi üşüyordur o...
üşüyordu hanidir,
şimdi hepten üşüyor...

...bir gün dönüp gelersin:
"al, resmini getirdim...
...bir de...benle gittiydin,
al da, seni getirdim... "

İçindekiler

Nizami Aydın	3
Hakani Gayıplı.....	7
İbrahim İlyası.....	27
Faik Balabeyli.....	47
Rafiq Hümmet.....	67
Osmanlı.....	87
Ülvi Bünyatzade.....	109
Kulu Ağses	125
Ayişe Nebi	147
Hamlet Kazımoğlu	163
Hanemir Telmanoğlu.....	175
Seher Ahmet.....	195
Ekber Goşalı.....	217
Metleb Ağa	235

"Türk Dünyası Info"
Sivil Toplum Kuruluşu

E-mail: *osmanli.d@gmail.com*

Tel: (+99450) 351 54 70

Kitap "Nurlan"
yayınlarında hazır dökümanlar
kullanılarak basılmıştır.

Baskı: **25.09.2014**
Sipariş № **118**
Kağıt boyutu **84x108 1/32**. Sayı **500**

Bakü, İçerişehir, 3. Magomayev sokağı